

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdi-
nand (József Köherceg-ut) 4.
Telefon: 151. — Süretycim:
Közlöny, Arad —: Az Aradi
Nyomda vállalat tulajdona ki-
adása és rotációs nyomása.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente
840, kétféle 420, negyed-
évre 210, havonta 70 Lej.
Külföldre havonta 50 Lejfel-
több. —: Erves szám 3 Lej.
Vasárnap 5 Lej. —: (Buc-
arestiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik éviolyam, 5. szám

Főszerkesztő: SIAUBER JOZSEF
1897—1932.

Kedd, 1934. január 9

Átszervezik az állam- biztonsági szolgálatot

A sinaiai merénylet nagy tanulságai készítették a kor-
mányt erre az elhatározásra. Vasgárdisták a bíróság előtt

Titulescu a külügyek élén marad

BUCURESTIBŐL jelentik: A sajtóban az elmúlt napokban különböző, egymásnak el-
lentmondó hírek terjedtek el arról, hogy Titulescu vállalja-e a Tatarescu-kormány-
ban a külügyminiszteri tarcát, vagy sem. A legújabb jelentések megerősítik azokat a híre-
ket, hogy Titulescu továbbra is megmarad a külügyminisztérium élén, így tehát Románia
külpolitikájában semmilyen változás sem fog beállni. Titulescu tegnap megjelent Tatarescu
miniszterelnöknél, akinek bejelentette, hogy elfogadja a külügyminiszteri tarcát. Beava-
tolt körök úgy tudják, hogy Titulescu bizonyos feltételekhez kötötte a kormányban való ma-
radását. A külügyminiszter elsősorban ragaszkodik Dimu Cesianu párisi követ, Dimit-
riu csendőriparancsnok és Stangaciu sziguranca vezérigazgató kicseréléséhez. Mi-
után Titulescu ígéretet kapott arra, hogy kívánságait teljesíteni fogják, a külügyminiszteri
válság megszűntnek tekinthető.

A Curentul szerint a legközelebbi minisz-
tertanács részletesen megvitatja Tatarescu
programját. A kormány elsősorban a rend-
fenntartására és mindenféle agitáció elfojtásá-
ra törekszik. A gabonaneműek standardizálá-
sával és a kontingentálási rendszer megvál-
toztatásával a kormány a gabonaértékesítés
biztosítását akarja elérni. A konverzió végre-
hajtásával kapcsolatban a kormány megszü-
nteti az eddigi bizonytalanságot és végleges
helyzetet teremt. A legelők és erdők ügyében
is megnyugtató intézkedéseket tesz és ezzel
egyidejűleg a kisajátítási ügyeket végleg lik-
vidálja.

A kormány gazdasági programjához tar-
tozik a stabilizáció fenntartása.

a költségvetési egyensúly biztosítása, a hitel-
élet felhívása és fejlesztése, a pénzügyi admi-
nisztráció olcsóbbá és gyorsabbá tétele. Az
adókat az adózók teherbíróképességük ará-
nyában fizetik ezentul.

A fővárosi sajtó bőven foglalkozik Bo-
ris bolgár király küszöbön álló bucuresti-i lá-
togatásával, amelynek messze kiható jelentő-
séget tulajdonítanak. Boris király Bucuresti-
ben átnyújtja a bolgár kormány memorandu-
mát, amelyben a megszüntetett bolgár iskolák
újból való megnyitását kéri. A román kor-
mány — hír szerint — megértéssel fogadja a
kivánságokat és hajlandó a Cadrilater terüle-
tén bezárt hatvan iskolát újból megnyitni. Ez-
zel szemben a román kormány azt kéri, hogy
a bolgár kormány is vezesse be Bulgária ész-
aki részén lévő 38 községben a román nyelv
heti hat órán át való tanítását. A bolgár kor-
mány három milliárd lej kártérítést kér azok-
ért a bolgár tulajdont képező birtokokért,
amelyeket a földreform céljaira sajtátítottak ki
és amelyek bolgár állampolgárok tulajdonát
képezték. A Dunán átvezető nagy vashidat
Románia építené fel, ezzel szemben Bulgária
kötelezné magát arra, hogy állandó légi össze-
kötöttséget tart fenn Szófia és Bucuresti között.

A fővárosi sziguranacának hosszas nyomo-
zás után sikerült elfognia a vasgárda egyik
vezérét, Stelescu Mihály ügyvédet, aki a leg-
utóbbi választások alkalmával mandátumot is
kapott. A rendőrség megállapította, hogy Ste-
lescu Bucurestiben lakik. Tegnap a sziguranca
emberei behatoltak Stelescu lakásába, ahol a
volt képviselő felesége és egy vasgárdista
ézelmi tanító társaságában találták. Amikor
a detektívek beléptek a szobába, Stelescu fel-
emelte kezét, annak jeléül, hogy megadja mag-
gát. Revolverét átadta a rendőrség emberei-

nek, majd pedig követte őket a szigurancára,
ahol azonnal megkezdtek kihallgatását.

Constantinescu Nicolaet, Duca miniszter-
elnök merénylőjét két társával és Ionescu Vir-
gil vasgárdista mérnökkel együtt Bucurestibe
szállították, mert a prahovai törvényszék ille-
téktelennek mondta ki magát a vizsgálat lefoly-
tatásában.

A bucuresti-i pályaudvaron a tömeg meg-
akarta lincselni a merénylőket.

Constantinescut és Ionescut több ütés és köda-
rab érte, sőt az egyik kő egy csendőrt is me-
sebesített. A vizsgálóbíró előtt a három me-
rénylő tagadta, mintha más is tudott volna a
merénylet előkészítéséről. Ionescu Virgil, aki
egyizben már beismerő vallomást tett, most
visszavonta ezt és azt hangoztatta, hogy sem-
mit sem tud a merényletről. Constantinescu
vallomásában elmondotta, hogy eredeti tervük
szerint

a gyilkosságot Szilveszter éjjelén, a bucu-

Kihallgatások és házkutatások Bucurestiben

Tornea a rendőrségen bevallotta, hogy
az inkriminált kifejezést használta, a bíróság
előtt azonban tagadott és kijelentette, hogy
nem mondott semmit sem a gyilkossággal kap-
csolatosan. Kihallgatták ezután Kövágót, aki
nem emlékezett vissza arra, hogy Tornea a
gyilkosságról beszélt volna. Kijelentette el-
lenben, hogy vendéglőjében valaki a vasgárda
jelét helyezte Duca fényképére és azt kaparta
le. Macau kijelentette, hogy a vádlott tényleg
olyan kifejezéseket használt a gyilkossággal
kapcsolatosan, amelyből arra következtethet-
tett, hogy helyeselte a büntetést, majd Pacu-
rarut hallgatták ki. A tanu leszögezte, hogy
hallotta az inkriminált mondatot, amelyet Tor-
nea használt. Mandru Miklós ügyész kérte a
vádlott súlyos megbüntetését. Hivatkozott
arra, hogy Tornea nemcsak a rendőrségen
hanem előtte is bevallotta tettét és így taga-
dása semmit sem használ. Kérte szükség ese-
tén Barbulescu és Neamtiu kihallgatását. A
bíróság elvetette az ügyészi indítványt, majd
Secosanu Teofil dr. hivatalból kirendelt
védő kérte a vádlott felmentését. A vé-
dő arra az álláspontra helyezkedett, hogy
az inkriminált kifejezés használatára nézve a
vád nem rendelkezik kellő bizonyítékokkal.
arra sincs bizonyíték, hogy Tornea 1933. de-
cember 12-ike óta tagja a vasgárdának, ezen
idő előtt pedig a vasgárda tagsága nem bü-
ntetendő cselekmény.

resti-i érseki katedrálisban hajtották vol-
na végre.

Itt akarták meggyilkolni Ducát és azt is elha-
tározták, hogy közvetlenül a merénylet elkö-
vetése után öngyilkosok lesznek mind a hár-
man. Amikor a lapokból tudomást szereztek
arról, hogy Duca miniszterelnök királyi au-
dienciára indul, úgy döntöttek, hogy Sinaiaiban
követik el a merényletet.

Itt írjuk meg, hogy ma hirdették ki Te-
mesváron az ostromállapot elrendelése óta a
Marzescu—Mironescu-rendtörvény alapján az
első ítéletet. A vád szerint Titulescu Teodor
székesuti tanító többek előtt kijelentette, hogy
helyesli Duca meggyilkolását. A törvény-
szék a vádlottat büntett feldicsérése címén 15
napi elzárásra mint fő, 10 napra átváltoztatha-
tó 500 lej mellékbüntetésre és 800 lej perkölt-
ség megfizetésére ítélte. Tekintettel arra, hogy
állami tisztviselőről van szó, az ítélet a tanító
elbocsájtását vonja maga után.

Vasgárdista-per Aradon

Az aradi törvényszék Hutiu Tautu-taná-
csa ma tárgyalta le a Marzescu—Mironescu-
törvény alapján az első vasgárdista-bünpert
Duca miniszterelnök meggyilkolása óta. A per
vádlottja Tornea Tódor mikalakai lakos volt,
aki ellen az alábbiak miatt emeltek vádat:

A vádirat szerint Tornea december 30-án
Kövágó Kálmán micalakai vendéglőjében ült
és három barátjával borozott. A vendéglőben
tartózkodott még Macau Károly köztisztviselő
és Pacurarur Péter. Macau a miniszterelnök
meggyilkolásáról beszélt és felháborodással
nyilatkozott a büntettről, amikor Tornea állí-
tólág beleszólt volna a diskurzusba:

— Duca miniszterelnököt meggyilkolták,
de a vasgárda megmarad.

A vendéglőben tartózkodó Barbulescu de-
tektív nyomában a rendőrségre ment, ahonnan
Neamtiu ügyeletes rendőrtisztrel együtt keres-
te fel a Kövágó-vendéglőt. Torneát még ott ta-
lálták, míg társai eltávoztak. A Marzescu-tör-
törvény alapján letartóztatták Tornea Tódort
és az ügyészség államellenes büntett és gyil-
kosság feldicsérése címén emelt ellene vádat.

A bíróság hosszas tanácskozás után hir-
dette ki ítéletét, amelyben bizonyítékok hiá-
nyában felmentette a vád alól Tornea Tódort.
A vád képviselője fellebbezést jelentett be
az ítélet ellen, majd a védő szabadlábrahelye-
zést kért, amit Mandru ügyész ellenzett. A bi-
róság szabadlábra helyezte Torneát.

A „Lupta” értesülése szerint a kormány most
már komolyan elhatározta az állambiztonsági
hivatalok átszervezését. Az a tény, hogy a
Duca elleni merénylet Sinalaban történt, azon-
felül a merénylők órákig tartózkodhattak észre-
vélenül a pályaudvaron, meggyőzte a kormányt
arról, hogy az átszervezés nem szenvedhet ké-
sedelmet.

Barbu-Simescu és Athanasiu kapitányok ma
folytatták a letartóztatott vasgárdisták kihalla-
gatását és a vizsgálatot. Kihallgatták Nae Ionescut
és Nichifor Craimicot. A katonai ügyészség egyéb-
ként ismét házkutatást rendezett a „Cuvantul”
szerkesztőségében és ez alkalommal több bélyeg-
zöt és kéziratot koboztak el. A vizsgálat részleges
befejezése után a letartóztatottakat szembesítik a
miniszterelnök merénylőivel.

Az egyetemeken ma reggel megkezdődtek az
előadások. Ismeretes, hogy a múlt hónapban elő-
fordult zavargások és bejelentett sztrájk miatt az
egyetemeken előbb kezdtek meg a karácsonyi szü-
netet, mint rendszeren. A diákok azonban azzal fe-
nyegedeztek, hogy az előadások újra megkezdése
után folytatják a zavargásokat. Ennek ellenére, a
mai napon az előadásokat semminemű rendezava-
rás nem háborította meg.

Gróf Károlyi Gyula háromnegyed millió pengőt kapott optált birtokáért

Aradmegye volt főispánja óvatossággal fogadta a párisi pénzcsoport ajánlatát. — Tizennégyezer hold földért — huszmillió lej

Széles körökben most is a legnagyobb érdeklődéssel tárgyalják *Staviskynak és büntársainak* a fantasztikummal határos szélhámosságairól szóló leleplezéseket. A legújabb megállapítás szerint nem ötszáz millió francia frank, hanem ezer millió frank kárt szenvedtek azok, akik vele, vagy az általa alapított intézetekkel, zálogházzal összeköttetésre léptek. A francia államon és az ottani közpolgárokon kívül a legnagyobb veszteség a magyar állampolgárságot optált földbirtokosokat érte. Mindezt azt találgatják, hogy kik és milyen összegeket vesztettek a párisi pénzcsoporttal, vagy megbízottjaival kötött megállapodások miatt? Arad számára külön érdekességet jelent az a teljesen megbízható hír, amely szerint a legismertebb magyar arisztokraták közül csak gróf Károlyi Gyula maceai földbirtokos, Aradmegyének a háború előtti években hosszú ideig volt főispánja, valamint a nemrég elhunyt gróf Karácsonyi Jenő nem szenvedtek olyan horribilis kárt, mint a többiek, mert ők rendkívül óvatossággal fogadták a külföldi ajánlatokat. Ők csak akkor adták ki kezükből a birtokaik kisajátítása ellenében kapott kötvényt, amikor a párisi nagy tőkecsoport egy budapesti bank utján készpénzzel kifizette a kötvények vételárának kilencven százalékát. Ez az összeg gróf Károlyinak hétszáz ezer pengő, ami a néhány év előtti árfolyam szerint körülbelül 20 millió lejnek felel meg.

Gróf Károlyi Gyulának az aradmegyei Macean nyolcezer hold prima földje, a temesmegyei Jenova községben pedig három ezer hold birtoka volt, de ez utóbbinak egyrésze erdőség — mondta a viszonyokat jól ismerő informátorunk. — Mindezeket kisajátították az agrárreform alapján, de Macean tulajdonában maradt a főuri izléssel épített hatal-

mas kastélya, amely egész Erdélyben a legszebb arisztokrata hajlékok közé tartozik, valamint az azt körülvevő most is pompásan gondozott dűs park. Ugyanis az agrártörvény szerint a kastély és a park „belsősegek” amelyeket nem lehet kisajátítani. A kastélynak csak színes tetőzete látszik ki a buja szépségekben gazdag ősi park romantikus lombzatából, amelyet még Károlyi Gyula édesapja, Tibor gróf építtetett és rendeztetett be évtizedekkel ezelőtt.

— És mikor volt ebben a főuri lakban a grófi pár?

Megegyezett Anglia és Olaszország a német kérdésben Nemzetközi Légügyi Rendőrség felállítását sürgeti a francia javaslat — Újabb szövetségi tárgyalások Franciaország és a szovjet között

Londonból jelentik: A leszerelési kérdéssel érintett hírekben mindenki nyilvánvalónak tartja, hogy Anglia és Olaszország között megegyezés jött létre, amely szerint hozzájárulnak Németország fegyverkezéséhez, de nemzetközi ellenőrzés mellett. A megállapodás szerint indítványozni fogják, hogy a Francia és Németország részéről benyújtott, de semmi eredményt sem ígérő javaslatokat Genfben ne tárgyalják. Ezek közé tartozik az a francia javaslat, amely a nemzetközi légi rendőrség felállításáról szól. Beavatott politikai körök véleménye szerint ez a helyzet Franciaországot erélyes védekezésre készíteti és a Daily Herald úgy

— Már több mint tíz éve nem voltak itt, a kastély teljesen üres, de az ottlakó régi gazdatiszt jól gondját viseli mindennek.

— Kisajátították-e a főuri pár összes romániai birtokait?

— Aradmegyében csak ötszáz hold maradt meg, — volt a válasz — de a gróf néhány év múlva azt is eladta, amikor még elég jó ára volt a földnek. Igaz ugyan, hogy a vételárból még talán semmit se kapott meg. A jólelkű gróf ugyanis utólag teljesen önként leszállította a vételárat, amikor a földek ára mindenütt csökkent. Közben ránszakadt a konverzió és a leszállított vételárat sem kellett megfizetni az új tulajdonosoknak. Az utóbbi években magyar miniszterelnökké kinevezett gróf feleségének, Károlyi Melinda grófnőnek, a nagyhirű gróf Károlyi István leányának és testvérének, György grófnak (aki évtizedekkel ezelőtt Frank Boriska híres színésznőt vette el) még nagyobb birtokai voltak. Ugyanis nekik Szatmar megyében huszonöt ezer holdas hitbizomány maradt, amelyet azonban ők is elveszítettek, amikor megszűnt román állampolgárságuk.

érintül, hogy Franciaország Szovjetországnak újabb szövetségi ajánlatot tett.

Londoni jelentés szerint egyébként Macdonald miniszterelnök ma visszatért vidéki birtokáról a fővárosba, hogy meghallgassa Simon külügyminiszter jelentését legutóbbi párisi és római tanácskozásairól. Simon külügyminiszter másfél órán keresztül tanácskozott a miniszterelnökkel.

A párisi lapok római tudósítójának jelentése szerint

„az olasz kormány legközelebb újabb leszerelési javaslatokat terjeszt elő.

Visszaemlékezések

Jókai Mór, I-ső Ferenc József, Mikszáth Kálmán, Révai Mór

Írta: KERPEL IZSÓ

A hat X-en túl már nem tudjuk mindig végigaludni az éjszakát és ilyenkor, amikor ránk száll a sötét éj néma csöndje, melyet nem zavar semmi, — hacsak nem egy-egy autó rekedt túlkölése — viziók kísértének. Megjelenik emlékezetünkben, halványodó reminiscenciák gyanánt életünk egy-egy érdekes, színes élménye. Többnyire intim, nekünk kedves emlékek ezek, amelyek mielőtt, — sok egyéb emlékfoszlannyal együtt — egészen a múlt megsemmisülést jelentő kódébe tűntek volna el, homályos körvonalakkal megegyeznek — talán utóljára — megjelennek előttünk szinte bucsuzás-képpen.

A múlt, a csöndes, boldog múlt szelid mosolya int a jelen rideg arcúlatára felé; amikor még nyugalmasabb, derűsebb, boldogabb volt a világ és szebb az élet...

1896-ban történt, a budapesti világkiállítás idejében. A „Közművelődés és sajtó” pavillonjának felügyelője voltam ekkor. A budapesti könyvkiadók és könyvkereskedők együttes bizalmából töltöttem be ezt az állást. Hivatásom volt, hogy a kiállításon átvonuló közönségnek magyarazattal szolgáljak az érdeklődőknek a jelentős és újabb irodalmi termékekről, szóval mintegy reprezentatív szerepem volt. Egy szép napon, épp dél felé járt az idő, megjelent egy magastermetű, imponáló kinézésű, egyenes tartású, délceg, tiszteletet parancsoló alak, mely érdeklődéssel kezdte szemlélni az asztalokra kitett, nagyrészt sorozatos munkákat. Jobban szemügyre vettem az érdeklődő uriembert. Felismertem: Jókai Mór volt. Ekkor 71 éves lehetett. Mintha egyike lett volna ama nagyszerű alakoknak, amelyeknek kiváló regényeiben ő adott életet. Mintha egy Berend Iván, Kárpáthy Zoltán, Timár Mihály, Harter Elemér stb. stb. élő alakot öltött volna. Nagy tisztelettel köszöntöttem a kiváló látogatót, bemutatkoztam neki, mint a csarnok felügyelője.

— Hát van-e érdeklődés könyvek iránt? — kérdezte tőlem nyájasan a nagy író.

— Oh igen! — feleltem — tekintve, hogy a fél ország átvonul a kiállítás területén, eléggé nagy az érdeklődés. Méltóságod művei összkiadásából is van jó sok előjegyzésem. Különben is, ime itt a nemzeti kiadás részére külön elkészített forgó Jókai-szekrény, amelyet ez alkalomra készíttetett a kiadó cég.

Megnézte a 100 kötetet tartalmazó forgó alkotást, körülforgatta és aztán barátságos, kedves mosollyal köszönt és tovább ment. De előbb mélyen belenéztem szemembe. Ezekbe a híres kék szemekbe, amelyekből egy ábrándvilág fényes, bűvös sugarai tündöklöttek felém. Oh, ezek a szép kék szemek! Mennyi lelki jószág, a nemes szív milyen tengernyi érzését és csillogó szellemét láttam a távozás eme pillanatában felém tündökölni! Ha igaz az, hogy „a szem a lélek tükré”, úgy ez eme nagy író esetében százszorosan volt igaz. Aki egyszer, eme szemekbe nézett, az ezt a varázs-tükröt soha, de soha sem felejthette el. Örökre tartotta fogva annak lelkületét eme szemek bűvös, lenyűgöző varázsa...

Látnoki képességét egy másik epizód jellemzi, amely a Révai Testvérek egyik kiadói helyiségében játszódott le jelenlétemben ugyanez évben. Eppen beszélgettem Révai Mórral a cég doyenjével, amikor egyszerre belépett az irodába a nagy író. Révai Mórral történt kölcsönös üdvözlés után Révai Mór igazgató, mivel Jókai Mór igen jó barátságban volt, elkezdte neki nagy örömmel beszélni, hogy kormányparti lapot alapítanak, amelynek nagy kiállításai vannak a sikerre és ő annak nagy jövőt jósol. Ha jól emlékszem, „Nemzet” volt a lap címe.

— Ne haragudj Mór, de én másképpen látom a dolgot, szólalt meg Jókai szeliden és csak azt jósolhatom neked, hogy: meg fogtok bukni!

— Ugyan kérlek, hogy lehetsz olyan pesszimista? Ilyen kiváló szerkesztő, ilyen kitűnő munkatársak, jó kilátás hirdetésekre, a kormány hathatós támogatása mellett, stb. stb. Te alaposan tévedsz, kedves barátom! — Vágott vissza Révai.

Amde Jókainak mégis csak ez a sztereotip válasza hangzott újból és újból el: — Mór, meg fogtok bukni!

S mi történt? Fél év sem telt bele és a nagy reményekkel megindított kormányparti lap csufosan megbukott, beteljesülvén a nagy író spontán proféciaja. Bebizonyult, hogy a két Mór között mégis csak Jókai Mór volt az okosabb!

Ugyancsak ezen kiállítás idejében pár hónappal később, jelezve volt a magyar király: I. Ferenc József látogatása a kiállításon. Nagy izgalom futott végig annak egész területén. Várták a felséges vendéget, aki délelőtt 11 óra után meg is érkezett, előkelő nagy kísérettel. Több előkelőség kalauzolta, többek közt az ismert Grill-cég tulajdonosa is: Benkő könyvkereskedő, mint a könyvkiadók és könyvkereskedők elnöke. Odavezették a királyt a könyv-asztalokhoz és Benkő elnök a „Magyar Törvények” milleniumi nagy sorozatára mutatva, oda szólt a királyhoz:

— És ez a sorozat a magyar törvények összességét képezi, ez t. i. a híres Milleniumi kiadás! Mire a király fejbólogatva megjegyezte: „Sok, sok, szép, szép, de ebből néha többet készítenek, mint amennyit kellene!” T. i. ezidőtájt szavazták meg heves harcok után az egyházpolitikai törvényeket (polgári házasság, stb.) amelyekért I. Ferenc József nem nagyon lelkesedett és amelyeket csak a liberális közvélemény és Szilágyi Dezső erélyes állásfoglalása miatt volt kénytelen elfogadtatni és szentesíteni. Tehát finom célzás volt a király részéről fentebbi megjegyzés eme törvényjavaslathoz vonatkozólag. Kisérete megértette a célzást és sokatmondó hallgatással vette tudomásul a kijelentést.

Vagy 37 év előtt történt, hogy felutazván Budapestre, megérkezésem utáni napon olyan darabot adtak elő valamelyik színházban, amely nagyon érdekelt. Jegyet semmiképpen sem lehetett már kapni, viszont én ezt a darabot okvetlen meg akartam nézni. Hirtelen eszembe jutott, hogy Révaiék, volt főnökeimnek közeli nexusa volt akkor minden újságíróval és színházzal, felmentem tehát hozzájuk és intervenciót kértem tőlük. „Na majd csinálunk valamit”, szólt Révai Mór, ki mindig

A francia pénzügyi botrány tragikus fordulata:

Elfogták Staviskyt, aki letartóztatása előtt főbelötte magát

Chamonixi villájában rejtőzött el a nagystilű pénzügyi kalandor -- Részleges kormányváltást idézett elő a panama: Dalamier lemondott Letartóztatták Bayonne főpolgármesterét is

CHAMONIXBÓL jelentik, hogy a francia kormányt megingató Stavisky-féle nagyszabású pénzügyi panamát követő páratlan nemzetközi hajszát a megszökött nagystilű fezőr után, hirtelen, egy tragikus fordulattal véget ért. Amint az éjszakai órákban jelentik, a rendőrség Chamonixban végre nyomára jutott a menekülő pénzügyi szélhámosnak, akit a világhírű téli üdülőhelyen, az egyik elegáns villában fedeztek fel, — amelyről később kiderült egyébként, hogy egyike volt a nagystilű pénzügyi kalandor ingatlanainak.

A villában csupán egy szoba volt fűtve, ahol Stavisky tartózkodott. Amikor a rendőrség emberei kopogtattak a szoba ajtaján, nem bementek a szobába, de ebben a percben Stavisky főbelötte magát. Nyomban orvost hívták, aki megállapította, hogy állapota életveszélyes és felgyógyulásában nem biznak.

A váratlanul véres befejezéstől eltekintve szinte páratlanul nagyarányú Stavisky-féle csalási ügy olyan következményekkel járt a francia politikai életben, amelyekre az első pillanatban talán nem is gondoltak volna. Stavisky szökése után azonnal híre járt annak, hogy az ügyben Dalimier gyarmatügyi miniszter is szerepel, aki jogtanácsosa volt Staviskynek.

Chautemps miniszterelnök felkérte Dalimiert, hogy nyújtsa be lemondását,

ez azonban kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek és ezért nem hajlandó lemondani. Ma a délelőtti órákban már az a hír terjedt el, hogy Chautemps benyújtja az összkormány lemondását és így akarja elérni azt, hogy Dalimier kimaradjon a kormányból. Beavatottak már délelőtt tudták, hogy a köztársaság elnöke újból Chautemps bízta meg a kormányalakítással, aki természetesen Dalimiert kihagyja a kormányból. Egyes hírek szerint Chautemps felkéri Herriot-t, hogy vegyen részt a kormányban.

Chiappe párisi rendőrfőnök a jelek szerint szintén belebukik a Stavisky-botrányba. Mint ismeretes, a lapok azért támadták Chiappe-t, mert a botrány kipattanása előtt néhány nappal még Stavisky vendége volt. Minden

kedves és jó volt hozzám. Elővett egy névjegyet, ráírt pár sort és elküldött ezzel valamelyik nagy lap szerkesztőségébe és meghagyta, hogy adjam ezt át a Főszerkesztő urnak és azzal biztatott, hogy a jegy egész biztosan meglesz. Boldogan köszöntem meg a névjegyet és intervenciót és rohantam a szerkesztőség felé. Kint néztem csak meg a boríték címzését. Ez állott rajta: „Nagys. Mikszáth Kálmán főszerkesztő urnak, Helyben.” „Tyűh az áldóját! Egy ilyen neves nagy íróhoz menjek én eféle jelentéktelen ügyben alkalmatlankodni? Hahoztam, menjek-e, vagy sem? Hosszu töprengés után mégis elindultam a szerkesztőség felé. Odaérve, félénken kopogtattam és a „szabad” szó hallatára beléptem egy tágas szerkesztői szobába. Tudakozódtam a főszerkesztő ur felől. Tessék odamenni volt a válasz. Mire egy idősebb uriemberhez utasítottak, aki jó nagy csomó „kutyanyelv” fölé hajolva, egy cikk olvasásával volt elfoglalva. Meghajoltam előtte és előadtam neki kérésemet előszóval is, mire egy közelében ülő fiatalember odaszólt hozzám: Hangosabban tessék beszélni, mert az öreg ur nagyot hall! Tényleg ez időtájt Mikszáth már süket volt, mint egy ágyu. De nem volt szükség a hangos beszédre, mert a neki átadott borítékot időközben már ki is bontotta és barátságos mosollyal kérdezte tőlem: Hát olyan nagyon szeret maga öcsém színházba járni? Mire igent bólintottam neki. A kiváló író erre elővett asztalfiókjából egy névjegyet, ráírt pár sort és így szólt hozzám: Vigye csak ezt öcsém a színházi pénztárhoz és majd meg lesz a jegy. Hálálkodva vettem át a névjegyet és rohantam a pénztárhoz. Öt perc múlva kezembem volt a jegy és én boldogan élveztem végig aznap este Mikszáth Kálmán a nagy humorista író jóvoltából az akkor annyira óhajtott nagyszerű előadást. Ilyen kedves, ilyen előzékeny és jólelkű tudott lenni egy idegen fiatalember iránt is, Mikszáth Kálmán, a nagy író,

jel arra mutat, hogy Garat és Bonnauret rövidesen letartóztatják, mert mind a ketten súlyosan kompromittálva vannak a botrányban. Herriot egy politikai gyűlésen kijelentette, hogy nincs megelégedve a vizsgálattal, amely nem mutatott elég könyörtelenséget.

Súlyos adatokat találtak De Monzie közoktatásiügyi miniszter ellen is.

akinek hatáskörébe tartozott a színházak ellenőrzése.

Egyébként Thissier bayonnei polgármester után

ma Garat bayonnei főpolgármestert is letartóztatták Stavisky szélhámoságai miatt.

Thissier ugyanis ügyvezető-igazgatója volt a bayonnei községi hitelintézetnek, míg Garat főpolgármester a felügyelő-bizottságnak volt az elnöke, akik mindketten tagjai voltak egyébként a parlamentnek is. A főpolgármestert rendkívül megtörte a letartóztatás és amikor kihirdette előtte a határozatot, így kiáltott fel:

— Ez hát a hosszú és becsületesen eltöltött élet vége!

Garat főpolgármester ellen család, közpénzek elsikkasztása és bűnrészesség címen indították meg az eljárást. A délelőtti fo-

Dalamier miniszter belebukott a Stavisky-botrányba

Amint a késő éjjeli órákban jelentik Párisból, Stavisky öngyilkosságának híre általános izgalmat váltott ki a francia fővárosban. Megállapítják, hogy a lapok tegnapi közléséből, amellyel, hogy mindenről kitűnően voltak informálva, világosan kivehető volt, hogy három francia detektív, akiknek különben a neveit is közölték a lapok, Chamonix környékén keresik Stavisky-t. Így tehát Stavisky tartózkodási helye ismert volt, sőt maga Stavisky is tudott arról, hogy keresték, tehát elkészülhetett arra, hogy rábukkannak. Általában különösnek tartják, hogy a lapok mindenről nagyszerűen voltak informálva. Ma este különben olyan hírek terjedtek el Párisban, hogy Staviski nem önszántából vetett véget életének.

Ma egyébként egész Páris felfokozott érdeklődéssel várta a minisztertanács határozatát. A meglepetés fokozódott, amikor nyilvánosságra került a kormány döntése. Ugyanis a Chautemps-kormány elhatározta, hogy

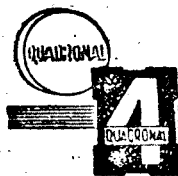
Főfájás. — Lumpolás után, ha a kelleténél többet ivott, reggel nehéznek és fáradtnak érzi a fejét. Tudja mit csináljon? 2 pilula

QUADRONAL

melynek bevétele után ismét kitűnően érzi magát.

Próbálja meg egyszer

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában

lyamán egyébként több ízben kihallgatták és amikor a városban híre ment letartóztatásának, olyan nagyfokú izgalom vett erőt a lakosságon, hogy a kávéházak egyszerre kiürültek és egyesek törték-zuztak örömben és mindenki megelégedéssel vette tudomásul, hogy végre megindult a tisztogatási eljárás.

Férje tragikus fordulatú elfogatását követően a francia rendőrség hétfőn délelőtt felkutatta és elfogta Stavisky feleségét is, kitől a nagystilű szélhámos évek óta különváltan élt. Amidőn a rendőrség házkutatás céljából be akart hatolni a lakásba, Staviskyné nem engedte be a hatóság embereit, mire azok feltörték a lakás ajtaját. A lakásban 15 bördöntő találtak, utnak indításra készen, telve ragyogó ruhákkal. Az egyik szekrényben 40.000 frank volt, de az asszony ezt nem engedte lefoglalni azzal, hogy férjével ő a javak különválasztása alapján kelt egybe és ez az összeg a saját tulajdonát képezi.

változatlan összeállításban viszi tovább az ország ügyeit. Ez tehát annyit jelent, hogy azonosítja magát Dalamier gyarmatügyi miniszterrel.

A késő esti órákban Dalamier gyarmatügyi miniszter megjelent Chautemps miniszterelnöknel, akinek a Stavisky-ügyből kifolyólag benyújtotta lemondását. A miniszterelnök elfogadta a lemondást.

CORSO-MOZGO mai műsora King-Kong!

A világ nyolcadik csodája! Nagyszabású érdekesítő, kolosszális méretű film, sokan kétszer, háromszor is megnézik.

MA D. U. 3 órakor!
Velencei kaland!
Csodaszép operette.
Joseph Schmielt, Dina Gralla, Georg Alexander.
JEGY LEI 8.— plus 2.—

CORSO! **Végre jön!**
BOLVARY-STOLZ első ideai csodás operettje

A szerelmes herceg!

LIANE HAID
VICTOR DE KOWA
PAUL KEMP

A Nem kérdem ki vagy világhírű tesvérfilmje

Ma szegedi gulyáscsirke és lángos Auer-nél

Havi abonoma étlapszerint ebéd-vacsora 1000 Lei. — Dankó Feri muzsikál. 148

Külön primárt választottak az elégedetlen kekesi primások...

Az 1934. esztendő legelső közigazgatási csodabogara a munkanélküliek segélyakciójának városi ügyosztályán született meg

Közigazgatási szempontból feltétlenül pikáns mellékzú, mindenestre mulatságos história foglalkoztatja immár napok óta a városi közigazgatás beavatott embereit. Az eset, amely oly nagy derűtséget keltett a torony alatt, az utókor számára egy beadvány formájában nyert megörökítést, amely jelenleg is a városi munkanélküli-segély-akció irodájában áll hivatalos őrizet alatt a többivel egyetemben. Ebben a beadványban Kekes barnaképi és tüzésverü nepe intéz lelkeshangu felszólítást Aradváros vezetőségéhez egyszázhatvan kekesi munkanélküli cigány megsegítése érdekében...

A história ott kezdődött, hogy a kekesi cigányok apraja-nagyja arra a hirre, hogy a munkanélküli városi segélyakció újra megindult, nagy felvonulást rendezett a munkanélküliek ügyeit intéző segélyirodához, ahol kérték felvételüket a hivatalosan is nyilvántartott, tényleges munkanélküliek listájára. A kekesiek eseteit azonban a bizottság, amely komoly szociális szempontok szerint bírálja el a jelenkezők körülményeit, a kekesi cigányok esetében tulnyomólag nem állapíthatta meg a teljes munkanélküliség eseteit. Ezeket a döntéseket a kekesi „munkanélküli-jelöltek” természetesen méltatlankodva vették tudomásul és néhány nappal ezelőtt a visszautasított munkanélküliek elhatározták, hogy intézményesen „oldják meg” vélt sérelmüket.

Egy tüzetes és főleg zajos megbeszélés keretei között

elhatározták, hogy külön primárt választanak

Csütörtökön este a Minorita Kulturházban tartja új koncertjét Kretschmayer Brunó

Intim beszélgetés a Nyugat felé ivelő új művészkarrier következő állomásairól

Bach, Chopin, Debussy és Liszt Ferenc örökség melódiai csendülnek fel csütörtökön este a Minorita Kulturház koncertpódiumán, egy fiatal, de már is valódi muzsikusként tekinthető zongoraművész keze alatt... Kretschmayer Brunót már ismeri Arad zenerajongó közönsége. Az elmúlt esztendőben mutatkozott be a Minorita Kulturházban, olyan őszinte és osztatlan siker mellett, amely egész Erdélyben visszhangot keltett. A fiatal, német származású zongoraművész Erdélyben született s tulajdonképpen Aradon jegyezte el magát a zeneköltészet muzsájával: Néhány hónapig az aradi zenedében tanult, de tehetsége, korán megnyilatkozott zenei érzéke, külföldre kívánczolt. Berlinben a legkitünőbb mesterek kezébe került s még el sem végezte zenei tanulmányait, amikor ki-robbanó tehetsége koncertpódiumokra kényszerítette. Az elmúlt két nyáron Taranu Victor pénzügyi vezérfelügyelő családjának vendégként Aradon tartózkodott s azoknak kívánságára, akik első koncertje alkalmával gyönyörködtek művészetében, most második koncertjét is megrendezi: Beszélgettünk a fiatal művésszel, akik a következőket mondotta jövő terveiről:

— Jelenleg csütörtöki hangversenym foglalkoztat legjobban. Bach—Bussonit játszom, azután Chopin B-moll szonátáját és G-moll balladáját, majd Debussy-t és Liszt F-moll koncert-etudjait. További terveim még nem alakultak ki teljesen. A napokban Timisoarara megyek át, hogy Urlatianu Raduval, a Filharmonikusok karmesterével ottani

Kekes cigánynépe számára. Teszik ezt azzal az elvi indokolással, hogy Aradváros primárja a jelek szerint a kekesi munkanélküliek hátrányára csupán az aradi munkanélkülieket pártfogolja, holott Kekes, mint közigazgatási egység, tulajdonképpen nem is vitatható módon Aradváros közigazgatási hatásköre alá tartozik.

A kekesi cigányság határozatát tett is követte és a legnagyobb hangú kekesi polgárt közfelkiáltással „Kekesi Primárrá” választották meg. Az új „primár” — azeelőtt primás volt s így csupán egy betűt kellett változtatnia a foglalkozását megjelölő kifejezésen — a gyülekezet határozatának megfelelőleg egy „Memorandumot” szerkesztett tele lendülettel, hévvel és helyesirási hibával Aradváros primárjához, amelyben markáns és főleg keresetlen szavakkal hívta fel „kollegája” figyelmét a kekesi munkanélküliek szomorú sorsára. A „Memorandumot” a következő aláírással látta el:

„Primarul Suburbanului Kekes”.

A memorandumot Ursu János dr. polgármester vette kézhez és természetesen jót mulatott a kekesiek „közigazgatási csinyjén”, amellyel a maguk munkanélküli embereit kívánták nyomatékos módon egy kis munkanélküli keresethez juttatni. A terv koncepciója azonban humorba fulladt és a kekesi Sub-Urbánus Primárjának, vagy Vajdájának Memorandumára — rövidesen a városi Archivumba vándorol, mint az 1934. közigazgatási év legelső adminisztrációs csodabogara...

koncertemet megbeszéljem. Szeretném, ha a Filharmonikusok kitünő zenekara kísérne Timisoarán. Azután Budapestre és onnan Berlinbe megyek, hogy befejezzem tanulmányaimat. Még egy fél évem van hátra a diplomáig. És azután...

Bizakodó, deris mosollyal huzza fel a vállát, mintha azt mondaná: „Előttem áll a világ!” Erdélyi hangversenykörútját még Berlinbe való utazása előtt le kell benyolítania: Cluj, Sibiu, Brasov, majd Németországban Stuttgartba, Leipzigbe és Dessaubá látogat el Kretschmayer Bruno, hogy bemutassa tehetségét, művészetét... Berlinről szólva, nem állhatta meg a riporter, hogy megkérdezze: „És a politika?” Kretschmayer Bruno kedvetlenül válaszol:

— Én művészember vagyok, nem politizálok sohasem! Sajnos, német származásom miatt sok helyen politikai szemmel bírálják a tudásomat. Így volt ez Varsóban, ahol mint Pataky Veronika kísérője léptem fel. Lengyelországban erős a gyűlölet a németekkel szemben s emiatt a lapok, mint Pataky Veronika német nevű kísérőjét kezelték...

Kretschmayer Brunonak azonban még ez sem veszi el a kedvét a művészetét és tanulni, alkotni, jövőtépíteni akar Berlinben, minden politikai vonatkozástól menten... lelke nek, tehetségének legjavát akarja kivinni, a közönség elé Berlinben, Budapestben, Stuttgartban, vagy Clujon egyaránt... Éppen úgy, mint Aradon, a Minorita Kulturházban, csütörtök esti hangversenyén... (cs. p.)

A Simay-fürdő 50 éves jubileuma alkalmából

ezen szelvény felmutatója

január 10-től január 19-ig minden fürdőt féláron vehet igénybe 5044

Színház—Művészet—Irodalom

* Az aradi Városi Színház heti műsora Kedd este fél 9 órakor A. bérletben: Több, mint szerelem. (Vigjátékujdonság, itt először). Szerda este fél 9 órakor B. bérletben: Több, mint szerelem. (Vigjátékujdonság, másodsor). Csütörtök este fél 9 órakor C. bérletben: Ember a hid alatt. (Vigjátékujdonság, a betegségből felgyógyult Felhő Ervin első fellépte). Pénteken este nagyszabású ökölvívó attrakció a színházban Énekes István és társainak vendégszereplése. Szombat este 9 órakor A. bérletben: Bolondóra. (Az aradi származású nagyhirű zeneszerző: Szántó Mihály operett-slágerének premierje, nagyszerű kiállításban, pompás előadásban).

* A budapesti színházak heti műsora. Vigszínház: Kedd, csütörtök, péntek: Aranyifju. Szerda: Kabaré, Szombat (először), vasárnap, hétfő: Tovariss. Vasárnap délelőtt: Gyermekelőadás. Délután: Kabaré. — Magyar Színház: Egész héten minden este és vasárnap délután: Bál a Savoyban. Belvárosi Színház: Egész héten minden este és vasárnap délután: Helyet az ifjúságnak! — Király Színház: Egész héten minden este és vasárnap délután: Kék Duna. — Fővárosi Operettszínház: Egész héten minden este és vasárnap délután: Sárga Illom. — Kamaraszínház: Egész héten minden este és vasárnap délután: Mákvirág. — Andrássy-utli Színház: Egész héten minden este és vasárnap délután: Oh! Papa! — Terézkerületi Színház: Egész héten minden este: Saldo 1933. — Bethlen-téri Színház: Egész héten minden délután és este: Valuta. — Komédia Kabaré. Egész héten minden este: Újévi malac. — Royal Orfeum: Josephine Baker vendégjátéka.

* Ma este: Több, mint szerelem, szombat este: Bolondóra premierje. Ma este indul el aradi sikereinek útjára a magyar színházok jelenleg legdivatosabb szerzőjének, Bus Fekete Lászlónak páratlanul érdekes és izgalmasan fölépített nagyszerű életképe, a vigjátéki színekkel, drámai öszszelűközésekkel egyaránt körített kitünő ujdonság: a „Több, mint szerelem”, amelyet hatalmas felkészültséggel hoz ki a társulat kiváló együttese. Szombaton este pompás előadásban ragyogó ujdonságot szerviroz a színház igazgatója a közönségnek. A „Bolondóra” nagyszabású sláger volt a magyar fővárosban, gyönyörű muzsikája, szellemes szövege.

* A felgyógyult Felhő Ervin első fellépte csütörtökön este: az Ember a hid alatt „Csavargó”-jában. Több, mint két hete betegeskedett Felhő Ervin, a társulat főrendezője, a kitünő táncoskomikus, aki, mint ismeretes, gennyes foggyökérgyulladás esett keresztül. A közönség népszerű művésze most már teljesen felépült betegségéből és csütörtökön este lép ismét a közönség elé. Első fellépe az „Ember a hid alatt” című vigjátékujdonságban lesz, melynek egyik főszerepét alakítja, a „Csavargó”-t.

KÖNYVEK

Jaques Deval: „A préda”. Egy francia leány története, akit Közép-Amerika exotikus világába sodor a végtet és aki hiába vágyik vissza hazájába: a bűn, a pénz, a szerelem, a politika láthatatlan karjai nem engedik. Egész vászonkötésben 60 lej, minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepage-nál; Kolozsvár. Kérje a 26 kötetes sorozat jegyzékét.

Jaina lakói. Egy nagy család élete az ősi kurián, öregek szeszélyei, fiatalok szerelmei, gyerekek könnye és kacagása. Mazo de la Roche amerikai írónő pártanyertes regénye, egész vászonkötésben 60 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepage-nál; Kolozsvár.

Erdős Renée: „Hajnali hegedűszó”. A forró levegőjű regények kitünő írónőjének legújabb műve. Két fiatal lélek hajnali fényben fürdő szerelmi regénye, amely vig hegedűszó mellett ér véget. Egész vászonkötésben 60 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepage-nál; Kolozsvár.

H. SZIKLAY GIZI

növendékeinek január 13-án rendezt tánciskolájában

álarcos- és jelmez-bálgát.

Vakmerő betörés történt az aradi görög keleti katedrálisban

Vasárnap este a templom harangozója a toronyba ment, hogy a harangokat megkongassa, amikor a legnagyobb megdöbbenésére azt látta, hogy a harang többméter hosszú kötelét valaki levágta és a kötél eltűnt. Lesietett a templomba és ott fedezte fel, hogy a perselyek feltörve a földön hevernek. Nyomban értesítette a rendőrséget, ahonnan Crisan Emil szolgálatos tiszt szállt ki a helyszínre rendőrök kíséretében, mert a harangozó állítása szerint a betörőnek, aki a perselyeket feltörte, még a templomba kellett bujkálnia. Revolverrel a kezükben, hatoltak be a rendőrök, felkukkantak minden zugot, de a betörő eltűnt.

A nyomozás megállapította, hogy a betörő valószínűleg a délelőtti Istentisztelet alkalmával huzódott meg a templomban. Feltörte a perselyeket és azoknak tartalmát, néhány száz lejt magához vette. Annak ellenére, hogy modern szerszámokkal rendelkezhetett, nem tudott kijutni a templomból és a harangkötélet valószínűleg azért vágta le, mert az ablakon keresztül köteleket akart az udvarra jutni. Közben nyithatta ki a kaput a harangozó, a betörő a kedvező alkalmat felhasználva, kiosont a nyitva hagyott ajtón a szabadba. A betörő kézrekerítésére széleskörű nyomozást indítottak.

Négy község területén rejtette el szétdarabolt férje testrészzeit Bognár Istvánné

Még élt, amikor szétdarabolta férjét a bestiális asszony. — Revolverlövések a megsebesült fejen. — Tagad az asszony

Budapestről jelentik: A férjgyilkos alagi hentesné bűnügyében váratlan fordulat történt. Szombaton hajnalban megtalálták a meggyilkolt Bognár István holttestének még hiányzó részeit: a fejét és két alsó karját, valamint a bal alsó lábszárát. Ezzel egyidejűleg bebizonyosodott, hogy a hentesné vallomásának legnagyobb része nem felelt meg a valóságnak. Mint emlékeztet, Bognárné azt vallotta, hogy miután férje holttestét feldarabolta, fejét és két alsó karját, valamint az egyik lábszárát a Dunába dobta. Ezzel csak félre akarta vezetni a rendőrséget és halasztani a nyomozás befejezését. A gyilkos Bognárné tehát férje holttestének szétdarabolt részeit *Ujpesten, Alagon, Dunakeszin és mint most kiderült: Alsógödön rejtette el.* A fejet és a két alsókarát, valamint a bal alsó lábszárát ugyanis Alsógödön az állomáson találták meg elásva.

Péntekről szombatra virradó hajnalon Horváth Gergely, az alsógödi vasuti állomás jegykiadója az állomás kertjében levő félreeső helyre ment ki s midőn gyertyával a kezében végigment a kerten,

egy gödörből hirtelen egy emberi kezet látott feléje kinyulni. Iszonyu rémület vett rajta erőt,

majd mikor felocsudott első ijedségéből, jobban megnézte a leletet és látta, hogy csakugyan egy összeszerített öklü kéz mered felé. Azonnal a csendőrsre rohant, ahonnan négy csendőr szállt ki a helyszínre. Hozzáfogtak az ásáshoz és csakhamar előkerült egy alsókar, majd egy alsó lábszár lábfejjel, végül pedig egy eltorzult, nyitott szemű, véres emberi fej meredt rájuk. Azonnal tisztában voltak azzal, hogy ezek a testrészek a meggyilkolt és feldarabolt alagi hentesmester holttestéhez tartoznak. Reggel 6 óra volt, amikor értesítették dr. Bankó Emil községi orvost, aki kiszállt a helyszínre, majd Bognár István néhány személyes ismerőse agnoszkálta a levágott fejet. Minden kétséget kizárólag felismerték a véres fejben a meggyilkolt hentesmester fejét.

A községi orvos elsősorban a fejet vizsgálta meg, majd közölte véleményét, amely szerint a hentesmester fejének jobb halántékán — a jelek szerint — lövéstől származó bemeneti nyílás, a bal tarkó alatt pedig a golyó

kimeneti nyílása látható. Feltehető tehát, hogy Bognár Istvánné férjét csakugyan fejből ölte meg. A gyilkosság ismétlő Frommer-pisztollyal történt olyképpen, hogy a gyilkos a fegyver csövét erősen az áldozat jobb halántékához szorította és azután elsütötte. A golyó kimeneti iránya arra enged következtetni, hogy Bognár Istvánt a támadás álmában érte és pedig fekvő helyzetben. A levágott fejen ezenkívül három súlyos roncsolt seb is látható, amely bárdtól származik.

Szombaton délelőtt kihallgatták a gyilkos asszonyt arravatkozól, hogy hova rejtette férje holttestének többi részét.

Bognárné megmaradt előző állítása mellett, hogy a Dunába dobta a fejet és a két karát, valamint egy alsó lábszárát.

Alig hallható hangon egyre ismételtette: — Nem előre megtontolt szándékkal öltetem!

Alighogy elhagyta a vizsgálóbíró szobáját, megérkezett a hír, hogy megtalálták Alsógödön a testrészeket. Egy fiatal péktanonc látta is az emlékeztet délutánon, a múlt hét csütörtökjén Bognárnét, amint szatyorral a kezében az állomáson kiszállt. Később ismét látta, amint Vácra utazott az asszony, de már szatyor nélkül.

Vasárnap délelőtt kihallgatták ismét Bognárnét, aki konokul kitartott vallomása mellett, hogy férje fejét a Dunába dobta. A vizsgálóbíró figyelmeztette, hogy az alsógödi állomáson megtalálták a holttest hiányzó részeit, de *Bognárné hidegvérrel úgy vallott, hogy az talán egy másik gyilkoságból származhat.* Vasárnap délelőtt egyébként Bognárné védője, dr. Weisz Károly budai ügyvéd beadványában közölte a vizsgálóbíróval, hogy védenice elmezavarban szenved, amit az is bizonyít, hogy apai ágon a családja terhelt volt.

A Röntgen-vizsgálat *három golyót talált a meggyilkolt Bognár István fejében. Megállapították, azt is, hogy a golyók revolvertől erednek, szemben a hitvesgyilkos asszony vallomásával, aki tudvalevőleg úgy adta elő a dolgot, mintha Bognár vadászfegyverrel lőtte volna véletlenségből agyon önmagát.* A hulla-

A LEGJOBB HASHAJTÓ!

Figyeljen — hashajtó vásárlásnál — az itt feltüntetett gyári védjegyre.

Gyors és biztos eredményt csakis a **KOPROL** hashajtó csokoládé által ér el, amely a vért is tisztítja.

Minden darabon rajta van a KoproL név. Határozottan utasítson vissza mindenemű utánzatot, mert azok teljesen értéktelenek.

KOPROL

Dr. Wander r.-t. készítménye

részek átvizsgálásakor egyébként megállapították azt is, hogy

az asszony tettének elkövetése előtt altatószert adott be férjének.

Abból a körülményből pedig, hogy a hullarészek erősen össze voltak zsugorodva, az orvosok azt gyanítják, hogy

Bognár még életben volt, amikor felesége megkezdte testének feldarabolását.

Az aradi Steiner József-cég építi fel a Fischer Eliz-palota második részét

Az alapítványi bizottság pályázatának döntése

A Fischer Eliz-alapítványi bizottság által kiküldött zsüri tegnap este ült össze, hogy döntsön a főtéren felépítendő háromemeletes ház pályázatára befutott tervek fölött. A Fischer Eliz-palota tudvalevőleg csonka épület, mert csak egy része háromemeletes, míg az a rész, ahol annak idején Fischer Eliz lakott és ahol jelenleg a Königstorfer-cukrászda van, földszintes maradt. Fischer Eliznek az volt a kívánsága, hogy ezt a részt csak halála után építsék fel. A háromemeletes ház építésére az alapítványi bizottság pályázatot írt ki, amelyen jelíges, különböző, alternatív pályatervekkel öt építész vett részt, közöttük egy Berlinben élő aradi származású mérnök is.

A bíráló-bizottság, amely a Fischer Eliz-alapítvány elnökségéből és meghívott szakértőkből állott,

az első díjat a Steiner József aradi építész cégnek adta, míg a második díjat Rácz Emil aradi építésznek ítélte.

Értesülésünk szerint a háromemeletes palota építkezési munkálatai már ez év tavaszán kezdetüket veszik. A pályadíjnyertes terv teljesen modern alapon képzeli el a Fischer Eliz-palota kiegészítő részének felépítését, amely minden bizonnyal — az építési munkálatok befejeztével — Arad főterének egyik disze lesz.

Aradvárosi mozik műsora

Central-Mozgó: AZ ARANJUEZI SZÉP NARÁLYNŐJE). Brigitte Helm csodálatos alakítása, Spanyolország minden tündöklő varázsa, UFA világláger.

Select-Mozgó: JENNIE GERHARDT. Theodore Dreiser világhírű műve filmen. Egy halálos szerelem története. Főszereplő: SILVIA SIDNEY, a legkedveltebb sztár.

JÖN! JÖN! Mindkét városi moziban: I. G. DUCA miniszterelnök bucaresti-i temetése. Komplettszuperfilm.

HIREK

Magyar Testvérek!

Irtá: **Dr. gr. BETHLEN GYÖRGY,**
az Országos Magyar Párt elnöke

A Magyar Párt törvényhozói mint a magyar nép választott képviselője a kapott mandátumok alapján újból felveszik a harcot a romániai törvényhozásban a magyarság életérdekeinek védelméért. Népünk kemény választási küzdelemnek az árán jutott e képviselőhöz, éreznie és szenvednie kellett az erőszak rendkívül súlyos módszereinek alkalmazását. A Magyar Párt választási eredményeit azonban nem sikerült megsemmisíteni, sem eljelentékteleníteni, mert pártunk hívó szavára a magyar nép tömegei a zord hideg télben, alig járható utakon és az erőszak számtalan akadályain át is felvonultak, hogy bizonyosságot tegyenek polgári öntudatosságukról, megingathatatlan kötelességtudásukról, elszédhithetetlen józanságukról, magyarságukhoz való törhetetlen ragaszkodásukról.

Tagadhatatlanul szomorú tünete ennek a választásnak, hogy néhol többen estek azok féktelen demagogiájának áldozatai, akik a gazdaságilag tönk्रे jutottak kétségbeesett helyzetét kihasználva, soha meg nem valósítható ígéretek felelőtlen jelszavaival indultak lélekhalászatra. Szomorú ezeknek a szerencsétlen megszedítetteknek magatartása, akik e választási alkalommal elszakadtak a magyar testvériség sorából, de a bizton várható kijózanodásuk ki fogja jelölni számukra a megtérésnek az útját, mely a magyar egységbe vezet vissza.

Ha a mandátumok számában igaztalanul veszteség is ért, olyan nehéz választási küzdelem megpróbáltatásait állottuk ki becsülettel, hogy újból megerősödöttünk és érezzük magunkat.

A megtörhetetlennek mutatkozott magyar ösztartásunk adja az erőt a további tántoríthatatlan magatartásunkhoz. Hálás szívvel mondok köszönetet ezért hű magyar polgárságunknak, amelynek bizalma és kiállott szenvedései köteleznek arra, hogy — ha számban megfogyatkozva is — álljuk a harcot rendületlenül!

Cluj, 1934. január hó.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Csendes idő várható. sok helyen köddel, legfeljebb csak kevés csapadékkal. A hőmérséklet kissé emelkedik.

— **Együttműködés Románia és a Népszövetség között.** Genéből jelentik: A Népszövetség pénzügyi bizottsága a megkezdett ülésézésének mai napirendjén szerepel, hogy miképp hajtsa végre gyakorlatban Romániával kötött ama megállapodását, amelynek értelmében pénzügyi téren tanácsadó együttműködés létesül a Népszövetség és a román kormány között.

— **Dobrescu öröklé Duca mandátumát.** Bucurestiből jelentik: Dobrescu Demeter dr. volt bucuresti-i főpolgármester január 10-én ismét elfoglalja hivatalát. Ugy tudják jól értesült politikai körökben, hogy Duca miniszterelnök tragikus halálával megüresedett ifkovmegeyi képviselői mandátumot Dobrescu dr.-nak juttatják Dobrescu dr. fellép a kerületben és nem állítanak ellene ellenjelöltet.

GEORG O'BRIEN A COWBOYOK KIRÁLYA

— **Kisantant-konferencia Prágában.** Bucurestiből jelentik: Románia delegátusai a január tizediki prágai kisantant-konferenciára ma elutaztak.

— **Ma kezdődnek az adófelelbezési tárgyalások.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztériumból közlik, hogy az adófelelbezési tárgyalások január 9-én kezdődnek meg.

— **Egy Kugler-leány tragikus öngyilkossága Timisoarán.** Timisoaráról jelentik: Szombaton éjjel szengázzal megmérgezte magát Kugler Irén, a híres Kugler-cukrász, egykori császári és királyi szállító, a Kugler-bonbonok készítőjének egyik leánya. Az öngyilkosságot Kugler Irén huga, Ilona fedezte fel, aki a lakás fürdőszobájában találta meg a szerencsétlen leány holttestét. Az öngyilkosság okát egyelőre nem sikerült megállapítani. Kugler Irén rendezett anyagi viszonyok között élt, így tehát tettének anyagi háttere nem lehet. A tragikus sorsu leány völegénye két évvel ezelőtt szintén öngyilkosságot követett el. Nem lehetetlen, hogy Kugler Irén buskomorsága miatt határozta el, hogy követi völegényét a halálba.

— **Betegszabadságra ment a sziguranca-vezérigazgató.** Bucurestiből jelentik: Stangaciu tábornok, a sziguranca vezérigazgatója egyhónapos szabadságra ment. Távollétében Bianu Eugen dr. sziguranca-vezérinspektor helyettesíti.

— **Kalapáccsal támadott anyjára az örült fiu.** Budapestről jelentik: Megdöbbentő tragédia történt tegnap Budapesten. Lipkovics Antal 29 éves droguista-segéd, aki hirtelen megőrült, kalapáccsal rátámadt édesanyjára, Lipkovics Józsefnére. Amikor a fiatalembert le akarták tartóztatni, ez rátámadt a rendőrré. A főkapitányságon a rendőrorvos megállapította, hogy Lipkovics Antal köz- és önvészélyes örült. Lipkovicsné, akinek fia berepesztette a fejét, a kórházban magához tért és elmondotta, hogy nyugodtan beszélgetett fiával, mikor az elkezdett ordítani, majd hirtelen felkapta a kalapáccsot és feléje sujtott. Az idős asszony jobban van és az orvosok valószínűnek tartják felépülését.

— **Hoffmann Adolf nyugalomba vonult.** Az aradi gyáripari körök egyik ismert és rokonszenves embere volt a Jáboru előtt Hoffmann Adolf, az aradi vaggongyár igazgatója. Hoffmann Adolf Aradról vezérigazgatói minőségben a Győri Vaggon és Gépgyárhoz került, ahol — mint Budapestről jelentik — most nyugalomba vonult. Értésülésünk szerint a győri vaggongyárt Barcza Arnold igazgató fogja vezetni.

— **Letartóztatások a duxi halálbánya vezető-ségében.** Prágából jelentik: A duxi bányaműtársaság vezérigazgatóját, két mérnökét és a vállalat egyéb műszaki vezetőségét ma délelőtt letartóztatásba helyezték, miután azzal vádolják őket, hogy intézkedéseikkel idézték elő a borzalmas bányakatasztrófát. A katasztrófa színhelyének városkájában délután temették el óriási részvétellel a kiemelt bányamunkások holttestét. A szertartás alatt szivettépő jelenetek játszódtak le, de rendezvények egyáltalában nem történtek.

Szénne égett egy pilótánál

A franciaországi Neversben tegnap súlyos repülőszerecséltenség történt, amelynek Miss Frost ismert amerikai repülőnő esett áldozatul. Miss Frost valószínűleg kényszerleszállást akart végezni, de a sűrű ködben nekiment a magasiesztésű áramvezetéknek, mire a gép lezuhant és kigyulladt. A repülőnő szénne égett, mire kiserőjét, egy amerikai mechanikust rendkívül súlyos égési sebekkel beszállították a nevers-i kórházba.

— **Eljegyzés.** Citrom Magda (Arad) és Glück György (Nagyvárad) jegyesek. (Mind-en külön értesítés helyett.)

— **Titokzatos öngyilkosság a bucuresti-i rendőrségen.** Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrség őrszobájában ma felakasztotta magát Scharf Aurél, a fővárosi „ALBA” női fehérneműkonfekció-cég vezetője. Scharf összeköttesben állott egy gyújtogató bandával és ezért került a rendőrségre, ahol nyakkendőjére felakasztotta magát. Holttestét átszállították a kórbontani intézetbe.

— **Előadás a mérges gázokról.** Dr. Knall ezredes, Aradváros helyőrségi főorvosa az Aradi Közlöny utján hozza tudomására Arad orvosi, állatorvosi és gyógyszerészi karának, hogy január 13-ára hirdetett előadását a mérges gázokról, valamint azoknak terápiajáról a fenti napon megtartja a Szülészeti Klinika (Fischer Eliz-palota) előadói termében délután 5 órakor. A helyőrségi főorvos ezuton kéri fel mindazokat, akiket az előadás érdekel, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg azon. Dr. Knall ezredes előadása iránt — mint arról értesültünk — nagyfokú érdeklődés nyilvánul meg Arad orvosi és gyógyszerészi köreiben.

A TARZAN főszereplője

Mauree O'Sullivan acimsze-
repben

— **Kérjük, ne dobja el használt ruháját, cipőjét, fehérneműjét, hanem szolgáltassa be a Munka-nélkülieket Segélyző Hivatalba:** Városháza 61. számú aító.

Mindenféle reklámrajzot, plakátot, diapositívot, levélfejet, inometszetet, gobelin- és szőnyegmintákat, olaj- és pastellarcképet olcsón, gyorsan és szépen készít

LASSNER festőművész

Arad, Str. Crisan (v. Karolina-u.) 5.

Nagyobb megrendeléseknél részben ellenszámlára is, használati cikkek és élelmiszerekért.

Uj nász készül a Habsburg-családban

Polgári leányt vezet oltárhoz Habsburg Károly herceg

Bécsből jelentik: Az osztrák arisztokrácia körében nagy szenzációként beszélnek, hogy Habsburg Antal főherceg fivére, Ileana királyi hercegasszony fiatal sógora, Karl herceg eljegyezte egy előkelő nyugatmagyarországi, burgenlandi földbirtokos-család leányát. A Habsburg-ház tagjai természetesen élesen ellenették a házasság létrejöttét, de a leány szülei sem voltak a házasság mellett, mert szerintök a főherceg vagyontalan.

Néhány nappal ezelőtt azonban Bécsbe érkezett az újszülött Habsburg hercegnő keresztelőjére Mária román anyakirályné, aki békitően avatkozott be a fiatal pár szerelmi regényébe. A Habsburg-család tagjai előtt kifejtette, hogy semmi akadályt nem lát abban, hogy Habsburg Károly, herceg polgári leányt vegyen el feleségül és sikerült rokonait meggyőzni arról, hogy legokosabb dolog, ha a két szerelmes egybekél. A leány szüleinek is megváltozott ezekután a véleménye: így, hamarosan újabb esküvő lesz a Habsburg-családban.

— **Shuk Lajos koncertje Budapesten.** Pénteken rendezte meg a budapesti Zeneművészeti Főiskola nagytermében kamarazenekari hangversenyét, Shuk Lajos az aradi filharmonikus zenekar karnagya. Előkelő közönség töltötte meg a termet és lelkes tapsok fogadták az egyes számokat. Érdekes és változatos programot adott Shuk, aki Bach H-moll suitjét és Mozart D-dur versenyművét vezényelte a műsor első felében, szünet után pedig két amerikai kompozíciót. A Budapesti Hangverseny Zenekaron kívül közreműködött Lang Erzsébet, Miwlan Naiwi, Tihanyi Zoltán, Szatmári Tibor, Kósa György és Eördögh János. Shuk Lajos példás, lendületes dirigálása nagy sikert biztosított számára és az egyes lapok kritikái teljes elismeréssel adóztak teljesítményének.

— **Sikerült műkedvelő-előadás Chisineun.** Chisineunról jelenti tudósítónk: Nagyszerűen sikerült előadást rendezett a chisineui iparos ifjuság műkedvelő gárdája. Márkus-Vadnay bájos operettjét a „Csunya lányt” adták elő kitűnő felkészültséggel. A közönség állandó tapsorkánnal honorálta a szereplők műkedvelői nívót túlhaladó lelkes játékát. A kettős címszerepben Acsay Gizit aratott nagy sikert, míg a szubrett-szerepet Kutyai Zsuzsi alakította rendkívül ügyesen. Nagyon kedves volt Farkas Manyi kisebb szerepben, míg Vácsi József kellemes hangja és megjelenése, Mátyási János kitűnő komikuma, Parizsa András és János, Pálfi István, Ciszter Béla és Walter Lajos játéka, valamint a görölközös csoportja: Alexander Erzsike, Bodnár Anna, Deme Mariska, Krasztel Lujza és Ludwig Anna járultak hozzá a várokozásón felüli sikerhez. Az előadást Boros Károly és Margittai László rendezték nagyon ügyesen.

Egy Rothschild vége

Bécsből jelentik: Egy Bécs melletti ideggyógyintézetben vasárnap 57 éves korában meghalt báró Rothschild György, aki néhány év óta az ideggyógyintézetet ápolgja volt. Az elhunyt már évek óta nem vett részt a Rothschild-ház ügyeinek vezetésében.

— **Farsangi mulatság Buteniban.** A buteni-i római katolikus egyházközség szombaton este tartotta meg szokásos farsangi mulatságát, melynek keretében színrekerült a „Fogyókúra” című vigjáték s egyéb humoros apróságok arattak ószinte sikert. A szereplők valamennyien nagyszerűek voltak s a hölgyek közül Rohsetzer Boriska emelkedett ki játékával. A siker főleg Kurcsics Gábor római katolikus plébános és Fölföldi Mihály főkantor agilitásának köszönhető. A megjelentek kitűnően szórakoztak és táncoltak egészen a hajnali órákig.

LOUIS KING rendezése

SASOK FÉSZKE

— **Dr. J. Kerekes Rózsi v. egyetemi klinikai asszisztens, női belgyógyász-spezialista hazaérkezett és naponta d. u. 3-5 között fogadja magánbetegeit a Mocioni-ucca 18. szám alatti rendelőjében**

— **Ma az alanti gyógyszer-tárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

JANKA: Bul. Reg. Ferd. (Boros Béni-tér.)

SZONDI: Str. Consistoriului (Batthyány-ucca.)

WEJSZ: Piata Avram Iancu (Szabadság-tér.)

LEGUJABB

„Végső leszámolásra indul” Dollfuss a horogkeresztesek ellen

Száznegyven bombamerénylet történt az utóbbi időben Ausztriában — Rendkívüli minisztertanács Bécsben

Bécsből jelentik: Dollfuss szövetségi kancellár elnökletével ma rendkívüli minisztertanács volt az osztrák fővárosban. A rendkívüli minisztertanács foglalkozott az államellenes agitációval és a legutóbbi napok terrorcselekményeivel. Megállapították, hogy bár a kormány karácsonykor és újévkor amnesztiában részesítette a politikai bűnösöket, viszont a várt eredmény ellenkezője következett be.

Az utóbbi napokban nem kevesebb, mint 140

bombamerénylet történt Ausztriában. Éppen ezért a rendkívüli minisztertanács elhatározta, hogy végső leszámolásra indul a horogkeresztesek ellen.

A megerősített csendőrségen és rendőrségen kívül önkéntes polgári osztagokat is bevonnak a horogkeresztesek ellen való küzdelembe és remélik, hogy véget vetnek a sorozatos terrorcselekményeknek.

— Halálozás. Hacker Sándor zeréndi fakereskedő, hosszas szenvedés után, 60 éves korában, e hó 5-én elhunyt.

Valenta Mária folyó hó január hetedikén hosszas betegség után elhunyt. Temetése 9-én, délután 3 órakor lesz a felsőtemető halottascsarnokából.

— **Eredeti zenei érdekességek a Zsidó Nőegylet szombatesti táncestélyén.** Nem mindennapi érdeklődés előzi meg a Zsidó Nőegylet szombati, január 13-iki táncestélyét, amelynek sikerét előre is biztosítja az, hogy a nőegylet kitűnő hölgygárdája élén Grosz Józsefné elnökével fáradhatatlanul munkálkodik a jótékony cél érdekében. Az estély rendezősége ragyogó jazz-műsorrall kedveskedik a közönségnek: Kalocsay Zoltán, az országhatárokon túl is elismert nevű jazz-zongoraművész a jótékony célra való tekintettel elvállalta a hivatásos zenészekből álló jazz-zenekar betanítását. Az estélyen közreműködik Weisz Oszkár, a kiváló zongoraművész is és a Kalocsay—Weisz-zongoraduo minden száma originális élvezetet jelent a közönség részére. Az érdekes programot Kalocsay Zoltán az alábbiakban állította össze: Jack Hilton jazzesített Tosca-parodiája, Marek Weber Rigolletto jazz-átírata, Sámson és Delila, Csajkovszki és Grieg jazz-átírata Goll Dowertől, Hubay „Csak egy kislány” zongora jazz-koncert, a Mosoly ország című Lehár-operett jazzesítése s különféle szimfonikus jazz-koncertek szerepelnek a gazdag műsoron, amely valóságos modern zenei csemegének ígérkezik. Kalocsay ezzel a műsorrall utazta be a világot és mindenütt hatalmas sikereket aratott. Az aradi publikumnak tehát elsőrangú szórakozásra lesz alkalma a Zsidó Nőegylet szombati estélyén a Fehér Kereszt-szálló nagytermében.

Hangosfilmre vették a loch-nessi szörnyet

Beszámoltunk arról, hogy a skócial Loch Ness-tóban feltűnő őskori szörnyről a skót filmársaság operatőrje filmfelvételt készített. A filmet vasárnap mutatták be Londonban a tudományos társaság tagjai előtt. A filmoperatőr nem fértőzhetett a szörny közelébe és csupán messziről készített felvételt róla. A felvétel a tó közepén uszkálva mutatja be a szörnyet és egy, a víz színén uszó hatalmas, barna hústömeget ábrázol több pappal a hátán. Az egész felvétel mindössze másfél percig tartott és sokan, akik látták, azok nem tartják kellő bizonyítéknak, sőt filmtrükkről beszélnek a felvétellel kapcsolatban.

— Az Aradi Filharmónia Egyesület felkéri az összes zenekari tagokat, hogy kedden este 9 órakor, a Kulturpalota kistermében pontosan megjelenni sziveskedjenek a február 6-iki második hangversenyünkhöz tartandó első próbára. Miután az alább felsorolt műsorrunknak csak nyolc próbát és főpróbát tartunk kérjük valamennyiüket hiánytalanul és pontosan megjelenni. Műsor: Szmetana: „Az eladott menyasszony”, nyitány. Csajkovszki: Hegedűhangverseny, Tölössy Magda). Debussy: „L'après-midi d'un faun”. Rimsky-Korzakov: Scherezade.

— A hideg és a nedves időjárás kellemetlen következményei a nátha, a derékfájás, ízületi fájdalmak, láb-gyengeség, vagyis mindazok a jelek, amelyek az influenzát megelőzik. A QUADRONAL azonban elhárít minden veszedelmet. Vegyen még ma egy doboz QUADRONAL-t. Napi néhány pirula használata biztosítja egészségét, egyben pedig megvédi minden fertőző betegségtől.

— Változatos, érdekes tartalommal jelent meg a „Der Deutsche Rundfunk” legújabb száma. Humoros és szakszerű cikkeken kívül szép illusztrációkat és részletes rádióműsört közöl a világ minden tájáról. A Rundfunk folytatja ezenkívül Werner E. Hintz „Wolken über Arneberg” című érdekesítő regényét, valamint kitűnő viccrovatot közöl a technikai rovat mellé.

— Az ILIESCU Bankház által eladott sorsjegyek közül az alábbiak nyertek a 3-ik osztályu húzáson: Lej 8.000: Nr. 31678, 55072. Lej 6.000: Nr. 34021, 49558, 55075, 57890, 72982. Lej 4.400: Nr. 561, 592, 667, 786, 955, 966, 11620, 11630, 15409, 15435, 15498, 15651, 15682, 15685, 16703, 15799, 16328, 16337, 16396, 20108, 20469, 21889, 21913, 21923, 21936, 21943, 21948, 22736, 24259, 25132, 25133, 26441, 26446, 28066, 28699, 31654, 31658, 40205, 40420, 43003, 43005, 43047, 43048, 43071, 43372, 43396, 48856, 49524, 49582, 54043, 55064, 55451, 55922, 56975, 57809, 57825, 57837, 57848, 61017, 61040, 61098, 62025, 68057, 68082, 72909, 72922, 77432, 77444.

— **Sakkverseny Lipován.** A lipovai Munkás Testdőlő Egylet vezetősége nagyszabású sakkversenyt rendezett. A verseny, amely tíz napig tartott, hétfőn este nyert befejezést és két osztályban bonyolították le. Az első osztályban: dr. Masznyik Elemér orvos, Rohn Mátyás kereskedő, Tauber Nándor jegyző, Tass Zoltán rézműves, Mezner Emil kádár, Wrattny Emil hentesmester, Hackspacher Simon asztalosmester, Náderer Ágoston cipész, Beer Ferenc nyomdatulajdonos és Ferenczi Károly cukrász, míg a második osztályban: Reisz Frigyes fakereskedő, dr. Baár Tibor ügyvéd, Isfan Oktávián irodaigazgató, Staudt Péter vendéglős, Mezner Alajos bádogos, Krászl Dezső kereskedő, Lehmann András szücsmester, Dippold Péter kötelesmester és Krászl Endre fakereskedő vettek részt. Mindkét osztályban három díj volt kitűzve. Az elsőosztály győztesei: 1. Tass Zoltán (nagyarany), 2. Tauber Nándor (nagyezüst), 3. Ferenczy Károly (nagybronz). A második osztályban: 1. Mezner Alajos (nagyezüst), 2. Staudt Péter (nagybronz), 3. Dr. Baár Tibor (kisbronz). A főverseny után vigaszversenyt rendeztek, ennek győztese: dr. Masznyik Elemér orvos. A mérkőzések befejeztével Mayer Nándor, az egylet agilis elnöke köszönte meg a résztvevők támogatását és a jövőre nézve is támogatásukat kérte.

— **Wizo, Ma, 6 órakor a Wizo új helyiségében:** Str. Berhelot 8., Anhaltzer Ignácné elnökő tart előadást, amelynek keretében a konferenciáról számol be és aktuális témákat tárgyal.

— **Az Aradmegyei Takarékpénztárnál vásárolt sorsjegyek közül a folyó hó 3-iki és 4-iki húzásokon a következő számok nyertek:** 9401, 9418, 10902, 10949, 21055, 25706, 25709, 25716, 25784, 27313, 27344, 29916, 29935, 29974, 34737, 34791, 34796, 35917, 35963, 35982, 54405, 66002, 66003, 66025, 66036, 66037, 66546, 66561, 76764, 76772, 76781, 76786, 77003 és 77004.

Egymillió fontos kód

Londonból jelentik: A legutóbbi nagy kód miatt, amely 24 órán keresztül tartotta megszállva a brit fővárost, угyszólván teljesen megszűnt a forgalom. Statisztikusok kimutatása szerint a kód legalább egymillió font kárt okozott London lakosságának.

— **A lipovai zsidó hitközség közgyűlése.** Vasárnap tartotta a lipovai zsidó hitközség vezetősége rendes évi közgyűlését. Dr. Perlusz József hitközségi elnök beszámolót tartott az elmúlt évről és ezzel kapcsolatosan kegyeletes szavakban emlékezett meg az elhunyt Weisz Mór lipovai kereskedőről, aki több ízben volt elnöke a hitközségnek. A beszámolót lelkes ovációval honorálták a jelenvoltak. Schwarz Armin pénztárnoki és Wohlberg Sándor titkári jelentése után letárgyalták a jövő évi költségvetést s ezzel a közgyűlés véget ért.

— **A „Vasárnap”, dr. Wild Endre magasnlvóju szépirodalmi lapja** gazdag, értékes tartalommal jelent meg Vízkereszt napján. Szalay Mátyás, a kiváló papköltő legújabb verse, Somfay Margit cikke a magyar hangosfilmgyártásról, Szokolay Béla: „A lakás korszerű művészete”, Berényi László Csehov-novella fordítása, Eminescu eddig ismeretlen verse Göbl László művészi fordításában, Fischer Aladár cikke az elhunyt Duca miniszterelnökről, tartalmas irodalmi rovat és gyönyörű klisék emelik művészi és irodalmi magaságba a „Vasárnap” legújabb számát.

A Fortuna Sport Egylet közgyűlése

Arad egyik legszebb multra visszatekintő másodosztályu klubja, a Fortuna Sport Egylet, vasárnap tartotta nyolcadik rendes évi közgyűlését és azon a tagok nagy számban jelentek meg. A szokásos beszámoló elhangzása után került sor az új tisztikar megválasztására, amely a következőképpen alakult ki:

Elnök: Stengl Imre. Társelnök: Cristea Constantin. Ügyvezető elnök: Preisz Gyula. Alelnökök: Csordás Gyula, Kádár István, Nadabán Pál, Puianu István, Rózsa Sándor. Főtítkár: Király Antal. Titkár: Czernotzky Döme. Jegyző: Papp Jenő. Pénztárnok: Hubeny Alfonz. Elnökök: Hagyk Ferenc, Forgó Sándor és Mészár István. Sportigazgató: Kállay János. Sportintéző: Orcea Vazul. Gazda: Pintér György. Ügyész: Nagy László dr. Orvos: Téthi Pál dr. Ifjusági szakoszt. vez.: Pintér György. Tartalék csapat intézője: Pontya Antal. Asztali tenisz szakosztály vezető: Juhász József. Sakk szakosztály vezető: Kiss Ferenc. Ezenkívül 20 tagu választmányt, vigalmi- és feyelmi bizottságot is választottak.

A tagok nagy örömmel és hatalmas lelkesedéssel üdvözölték az egyes tisztségekre megválasztott sportembereket, mert számolnak azzal, hogy a most megválasztott vezetőség új sikerek felé fogja vinni az igyekvő sportegyesületet.

— **Kiss Rózsa, tánciskolájának 15 éves jubileuma** alkalmából a tánciskola növendékei felkérték a népszerű táncitanárnőt, hogy 15 éves működését oly módon ünnepelje meg, hogy egy kivételesen nagyszámu kolont tanítson ez alkalomból. A táncitanárnő készséggel tett eleget ezen kívánságnak és a maga részéről azzal járult hozzá a jubileumi kurzus sikeréhez, hogy az ezen kurzusra jelentkezőknek tandíját rendkívül redukáltan, 100 lejben állapította meg. A kurzus ma, kedden este kezdődik, diákok részére 5—7-ig, felnőtteknek este 9—11-ig. Tanórák minden kedden és pénteken a Fehér Kereszt nagytermében.

KÖZPONTI FUTAS URANIA TELEFON: 480

MA, KEDDEN 5 órától leszállított helyárrakkal
A kínai polgárháboru egyik izgalmas epizódja
UTOLJARA! UTOLJARA!

Sárga veszedelem

JACK HOLT, LYA LEE RALPH GRAVES

Délután 3 órakor 6 lejes helyárrakkal utoljara

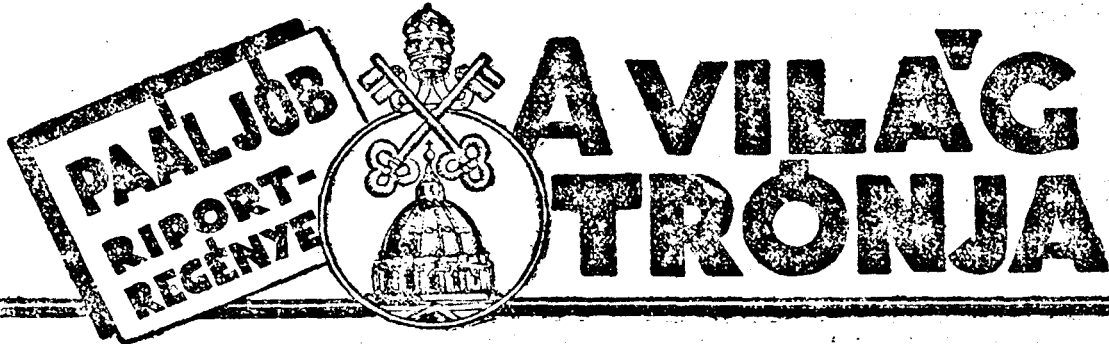
Végzetes csók CLIVE BROOK,
CONRAD NAGEL.

Jön: Az érzéki ezaj

ELISABETH BERGNER, RUDOLF FORSTER

— **Esőben és fagyban jobban kell ápolnunk a bőrt!** Jeges eső esik és Ön kimegy a szabad levegőre? Használjon gyorsan Leokrémt! Ezáltal megóvja bőrét az időjárás viszontagságaitól. A bőr báronypuha és finom marad, s nem repedezik fel. Leokrémt, a bodenbacher Chlorodont-gyár készítménye, nap-vitamint tartalmaz, ugyanazt a csodás felépítőanyagot, mely a bőrben csak a napsugár életető hatása alatt keletkezik.

Kretschmayer Bruno zongoraművész hangversenye ian. 11-én este 9-kor ¹⁷⁴ Minorita-kulturházban

A PÁPA KORMÁNYAI...

Szent Péter utódának birodalma: széles e világ... — A legutolsó statisztikai kimutatás szerint a földkerekségen összesen 348,162,109 katolikus lélek él. — Több mint kétszáz millió katolikus van Európában

(COPYRIGHT by JÓB PAAL. Minden jog fenntartva. Utánnomás még kivonatosan is tilos.)

A Vatikán állam közepén, Szent Péter bazilikájának háta megett gyönyörű négyemeletes palota emelkedik. Kápolnaszerű tornyának csúcán fehér márványból a Szűz Anya szobra. Aldásra emeli mind a két kezét...

Ebben a palotában székel a *Citta del Vaticano* kormányzója: öccellenciája gróf *Serafini Camillo*. Mielőtt diszes állását elfoglalta volna, a vatikáni numizmatikai gyűjtemény igazgatója volt. Helyettese *Pacelli* bíboros-államtitkár testvéröccse: gróf *Pacelli Ferenc*, híres olasz ügyvéd. Ebből a palotából kormányozzák a pápa birodalmának azt a részét, amelyet Róma szívében évszázados falak ölelnek körül. A palota balszárnya diszes apartementek egész sorát foglalja magában,

ezek a pazar pompával berendezett lakosztályok a pápa látogatására a Vatikán-államba érkező külföldi uralkodók számára vannak fenntartva.

Márványból faragott kápolna zárja be az apartementek sorát és üvegfolyosó köti össze egymással a folyosókat.

A jobbszárnyon és az emeletéken dolgoznak a kormányzóság hivatalai. A kormányzóság nem egyéb, mint a *Vatikán-állam kabinetje*. Egyes ügyosztályai: a *miniszteriumok*. Az apostoli palota azonban már kívül esik a kormányzó hatáskörén. Ez egy külön birodalom a miniatűr állam keretein belül...

Ennek a birodalomnak minisztere: *Caccio Dominioni Camillo*, a „pápai család” feje. Az Olaszországgal kötött szerződés szabályozza a kormányzó hatáskörét. Eszerint: az államkormányzó gyakorolja a végrehajtó hatalmat. Egyesegyedül a pápának felelős cselekedeteiért, a pápa nevezi ki őt és bocsájtja is el. A kormányzónak ítélkezési joga is van olyanok felett, akik rendelkezéseinek nem tesznek eleget, vagy pedig idézéseire nem jelennek meg. Engedélye nélkül semmiféle gyűlés a Vatikán területén nem tartható és a kormányzó bárkinél, bármikor házkutatást rendelhet el.

Mellette működik az államtanács,

amelynek elnöke: gróf Ratti Ferenc, a pápa unokaöccse.

Az államtanács tagjai: a titkárság vezetője, a muzeumok igazgatója, az építkezések vezetője és a mindenkor ügyvezető titkár. A *Vatikán-állam kormányzóságában egyetlen papi személy sem vesz részt, se kormányzótanácsnak, se az ügyosztályoknak pap-tagja nincsen.*

Ezzel ellentétben — már csak a dolog természeténél fogva is — egyetlen civil tagja sincs annak a hatalmas szervezetnek, amely a világegyház ügyeit intézi. Ez az egész világot összefogó szerv: a szent kongregációk testülete. Ők kormányozzák az egész világ katolikuságát... *Összesen tizenhárom kongregáció működik Rómában, hatáskörük megfelel egy miniszterium hatáskörének.* A kongregációk, törvényszékek és pápai hivatalok összessége: a *Szentszék, a pápának, mint az egyház fejének legfőbb kormányzati szerve.* A tizenhárom kongregáció közül négynek vezetője — prefektusa — maga a pápa, ezekben a kongregációkban a

titkárok bibornoki rangot viselnek. A többi kongregációban, ahol bibornok a prefektus, a titkár címzetes püspök.

Az első kongregáció a hit tisztaságára ügyel fel, foglalkozik minden olyan kérdéssel, amely a hitbe vág. Ez a kongregáció

voltaképpen az inkvizíciónak felel meg.

A legfiatalabb kongregáció:

a d'Herbigny Mihály kardinális — jezsuita atya — vezetése alatt működő „Szent bizottság Oroszország részére”, amely Oroszországban szervezi az egyházat a — bolsevizmus utáni időre...

A kongregációk ügyosztályokra tagozódnak, valamennyinek bíborosok állanak az élén, minden kongregáció hetenkint plenáris ülést tart és ezen a referensek megteszik előterjesztéseiket. A kongregációk vezetői meghatározott napokon megjelennek a pápa előtt, aki végső fokon dönt az előkészített ügyekben.

A szentszéki bíróság három törvényszékből áll, az elsőhöz tartoznak a lelkiismereti ügyek, a második a *semmitőszék*, a harmadik: A *SZENT RÓTA* a tulajdonképpeni bíróság. Ide tartoznak a püspökök, érsekek ítéletei ellen benyújtott fellebbezések és a házassági ügyek.

A pápai hivatalok közül legnagyobb jelentősége az *államtitkárságnak* van, amelynek vezetője szintén *Pacelli Jenő* bíboros. A vatikáni palota egész első emeletét elfoglalja öccellenciája hivatala és innen intézik a Vatikán egész diplomáciáját.

A hivatalok között nagy szerepe van még az apostoli kamarának, amely a pénzügyminiszterium szerepét tölti be, a *„datariának”,* amely saját palotájában székel és a javadalmak odaállítását intézi. Külön hivatal gondoskodik a pápai leiratok, az uralkodókhoz intézett levelek leírásáról és expediciójáról és a szent cancellaria voltaképpen az iktató hivatal szerepét tölti be.

A bíborosok testületének tanácskozása: a *szent konzisztórium*, amely voltaképpen megfelel a *koronatanácsnak*. Ezt a pápa hívja össze és ezen joga van valamennyi bíborosnak résztvenni. A bíborosok száma hetvenkettő, de a teljes létszám soha sincsen betöltve. A konzisztórium, amely konzultatív szerv, tölti be a püspökségeket. Azonban itt is a pápa elhatározása a döntő. A Vatikánban szavazási jogot csak két esetben lehet gyakorolni: a konkláven, amikor a pápát választják és a szent zsinaton, ahol a döntésnél a pápa felteszi a kérdést, hogy: *placet, vagy non placet?*

Zsinatot 1870. óta nem tartott a Vatikán...

Most szó van arról, hogy a katolikus egyház feje zsinatra hívja össze a világ valamennyi püspökét, a szerzetes rendek generálisait, a patriárkákat, az apátokat, hogy határozzanak dogmatikus kérdésekben.

Az összeülő zsinat újra világraszóló eseménye lesz az Örök Városnak...

Pilisiné kozmetika

Verbos-ház (Minorita-templommal szemben.) — Mindenféle szépséghibák szakszerű eltüntetése.

Hangverseny és mulatságok Lipova-Radnán Vizkereszt ünnepén

Lipova és Radna farsangra vágyó közönsége kihasználta a farsang első és második napját. Szombaton a radnai sokácok rendeztek rendkívül érdekes mulatságot a Szálkay-féle vendéglő nagytermében, amely már a délutáni órákban kezdődött és azon nagyszámu közönség vett részt. Délután a gyermekek részére, míg este a felnőttek számára kezdődött nagyszabású táncmulatság, amely a reggeli órákig tartott és azon több nemzetiségű táncot mutattak be. A jelen voltak kitűnő zene mellett a legjobb hangulatban töltötték az órákat.

Lipován a „Corul Vocal” templomi énekkar rendezte meg ezévi első nagy hangversenyét a „Central” szálló összes termeiben. Műsor előtt az énekkar tagjai mottóval fogadták a megjelent „Doina” román dalegylet, a lipovai „Polgári Dalkört” és a lipovai „Munkás Dalegyletet”, amelyek testületileg jelentek meg. Ezután *D a b a u* Vazul lelkész, a kórus elnöke az egylet ötvenéves múltját ismertette, majd a kórus tagjai precíz előadott énekszámokkal ragadtatták tapsra a megjelenteket. A kórust *Mirosav József* tanító-karnagy tanította be. Egy ügyesen előadott parasztkomédiában a kórus legjobbjai arattak méltó sikert. A hangversenyen megjelent *Bocu Szevér*, volt miniszter és neje, *Fabriciu Manoila* esperes, a kórus diszelnöke, *Suciu Traján* fészolgábiró és *Russu György* iskolaigazgató is. A megjelentek közül a következőket sikerült feljegyezni: *Suciu Baba*, *Ban Anita*, *Bugariu Anita*, *András Zsófiika*, *Puciciu Valéria* és *Mária*, *Simion Mária*, *Munteanu Livia*, *Mitru Györgyné*, *Stefu Aurora*, *Tamsa Limpi*, *dr. Valean Vazulné*, *dr. Givulescu Gyuláné*, *Radu Creciunné*, *Tiru Demeterné*, *Gyukiciu Györgyné*, *Hodagiu Kornélné*, *dr. Ardelean Jánosné*, *dr. Alexa Jánosné*, *Russu Györgyné*, *Lucaciu Liviuszné*, *Puciciu Györgyné*, *Ponta Jánosné*, *Munteanu Jánosné*, *Groza Jánosné*, *Trut Emilia*, *Nereantiu Mihályné*, *Rosu Györgyné*, *Peia Jánosné*, *Labasan Sándorné*, *Draganescu Tódorné*, *Veresian Péterné*, *Savi Tódorné*, *Labasan Mózesné*, *Georgescu Jánosné* és még sokan. A hangversenyt reggelig tartó tánc fejezte be.

Vasárnap este 9 órakor Radnán a Szálkay-féle vendéglő nagytermében a kisiparosok és kézművesek radnai alfiókja tartotta műsoros estélyét. A műsor első száma egy román nemzeti tánc volt, amelyet *Tauber Irén* és *Margit*, valamint *Knizse Jenőné* adtak elő meglepő felkészültséggel. „A szerelem bolondja” című egyfelvonásos vigjátékban: *Knizse Jenőné*, *Matyi Nándor*, *Ispász József*, *Tauber Irén*, *Tauber Margit*, *Benedek István* és *Vadadi Károly* nyújtottak rendkívül jó előadást. A „Tinerete nebunete” című román komédiában: *Mirciulescu M.*, *Ikán V.*, *Vigi V.*, *Paulisan I.*, *Sirian G.* és *Mura I.* arattak nagy sikert. „A tengerre Manó” című vigjátékban: *Tauber Irén*, *Ispász József*, *Matyi Nándor*, *Schulek Vendel*, *Nepp Lajos* és *Benedek István* kaptak sok tapsot a hálás közönségtől. A műsor utolsó száma egy tánc-duett volt, amelyet *Dehelean Boriska* és *Ispász József* adtak elő nagy felkészültséggel, őszinte siker mellett. Előadás után tánc volt, mely a reggeli órákig tartott a legjobb hangulatban. A megjelent hölgyek közül a következőket sikerült feljegyezni: *dr. Panek Norbertné*, *Popa Jánosné*, *dr. Valean Vazulné*, *Bartha Lajosné*, *Dupca Dezsóné*, *Altenhoffer Józsefné*, *Schatek Mihályné*, *Schulek Vendelné*, *Matyi Nándorné*, *Benedek Istvánné*, *Miklóssi Ferencné*, *Chendres Istvánné*, *Tamási Maca*, *Viktor Malika*, *Deák Lajosné*, *Kiss Ernőné*, *Kálló Józsefné*, *Egel Lászlóné*, *Popovici Jánosné*, *Dudás Györgyné*, *Németh Rózsi*, *Ocna Vazulné*, *Balogh Istvánné*, *Zalai Jánosné*, *Zalai Lajosné*, *Avramut Jánosné*, *Csauscher Józsefné*, *Lovics Jakabné*, *Lóvics Nori*, *Pap Kálmánné* és még számosan Radna társadalmából. A rendezés nehéz munkáját a fiók vezetősége sok körültekintéssel és figyelemmel végezte.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapestben a következő újságárusoknál kapható:

A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.

A „Carlton” szálloda újságárusánál.

A Keleti pályaudvar főcsarnokában lévő nagy újságodóban.

Előzetes bejelentés a BERLITZ-ISKOLA

aradi fiókjának megnyitásáról
Arad, Bohus-palota I. emelet,
bejárat Str. Romanului 3. sz. kapun.

Nyelvtanítás: Román, német, angol, francia, olasz, spanyol stb.

Gyorsírás: Román, német, magyar és angol nyelven.

Gépirás: Saját speciális szisztéma szerint, tizujjas módszer. Minden ismert gyártmányú írógép rendelkezésre áll.

Beszéd-kurzus: Kezdőknek, haladóknak és végzeteknek.

Irodalmi- és kereskedelmi levelezés tanítás.

Tanári kar: Saját tanári kar, mindegyik tanerő anyanyelvét tanítja.

A Berlitz-iskola nem nevelőintézet, mint azt sokan tévesen gondolják, hanem olyan intézmény, ahol 5-ös vagy 10-es csoportokban tanítják a kurzusok résztvevőit, különös tekintettel a társalgási nyelvekre és levelezésre.

Felvilágosítások és beiratkozások január 10-től, szurdától.

Az iskola reggel 8 órától este 9-ig működik. **Próba óra gratis!**

390

Aradon nyomoznak egy nagyarányú gyújtogató bünszövetkezet vásárlásai ügyében

50 millió lejes biztosítási csalások — Négy száz marhahólyag aradi vásárlásának rejtélyei — Milliókat keresett a gyújtogatóbanda vezére

Az aradi rendőrség nagyszabású ügyben folytat két nap óta beható nyomozást. Gyújtogatókkal üzletszerűen foglalkozó bünszövetkezet ügyének aradi vonatkozásait kutatja a rendőrség és miután ötven millió lejes biztosítási csalásról van szó, a rendőrség a legteljesebb energiával igyekszik kideríteni a hatalmas bünyű aradi részeit.

Még a karácsonyi ünnepek alatt történt, hogy kigyulladt a bucaresti-i „Cordiana” textilgyár, amelyet a *Roxy* és *Guardian* angol biztosítóintézeteknél biztosítottak be 25 ezer fontsterling, azaz körülbelül 15 millió lej erejéig. A vizsgálat során kiderült, hogy a tűz gyújtogató műve volt, amelyet Saveli Dvóris, a gyár administrateur deleguée-je felbízta a rendőrség tiz letartóztatást eszközölt. Őrizetbevették Dvórist, Kornblatt A. könyvelőt, Jean Bacalu és Scharf Aurél, egy bucaresti-i ügynökség tulajdonosait, Marcel Bacalut, Benjamin Bacalut, Manole Constantinescut, Lupu Solomont, Josuo Fesslert és N. H. Müllert. A beismert vallomásokból azután kiderült, hogyan követték el a biztosítási csalások egész sorozatát a fővárosban.

A Cordiana tüzesettel kapcsolatosan meg-

Uj beosztások az aradi törvényszéken

Az új év eljövételével kisorsolták az aradi törvényszéken az új beosztásokat, amelyek a következők:

I. szekció bírái: dr. Herb János, dr. Moldovan Sabin, Topciu Constantin, segédbíró: Ciugudeanu Sever.

II. szekció: Constantinescu Constantin, Mager Romul dr., Hutiu Marcu, segédbíró: Tautu György.

III. szekció: Senciu Péter dr., Munteanu György, Stroiescu Pál, Alexandrescu Sándor, segédbíró: Sulutiu Octavian.

Közgyám: Ludosanu, Zlatco István, segédbíró: Nicula Sándor.

Csöd: dr. Costea János.

A szekcióelnökök személye változatlanul megmarad, tehát az első szekciónál Popescu tanácselnök, a másodiknál Orezeanu Romul törvényszéki főelnök, a harmadiknál Ramon-teanu Coriolan dr. az elnök.

állapítást nyert, hogy Dvóris ajánlatot tett Jean Bacalunak a gyár felgyújtására és ezért négy millió lej honoráriumot ajánlott fel. A honorárium biztosítására négy darab, egyenként egymillió lejről szóló váltót adott át a Bank of Roumaniahhoz, ahol a biztosítási összeget kellett volna megkapniuk. Utána Kornblatt könyvelő meghamisította az üzleti könyveket, hogy a 15 millió lejes biztosítási érték szerepeljen bennük és a hamis könyveket a páncélszekrényben helyezték el, nehogy a tűz következtében kárt szenvedjenek. Ezután történtek meg az előkészületek a gyújtogatóra.

Jean Bacalu belevonta testvéreit is az üzletbe és

Benjámín Bacalunak jutott az a feladat, hogy Aradra jöjjen és itt 400 darab marhahólyagot vásároljon, amelyre a gyújtogatósnál szükségük volt.

A Petrol Filaret-cégnél kétezer liter benzint vettek, majd harminc, selymek csomagolásánál használt faládát vásároltak, amelyekre ráragasztották a „Vigyázat — törékeny!” vignét. Végül pedig nyolcvan csomag gyufát vásároltak. Az Aradról kapott marhahólyagokat megtöltötték benzinnel, vigyázva becsomagolták az egészet és mint francia selymet tartalmazó csomagok kerültek a ládákat a gyárba. A karácsonyi ünnepekre szabadságolták az egész személyzetet, majd Manole Constantinescu és Lupu Solomon éjszaka felgyújtották a ládákat.

A vizsgálat kiderítette, hogy gyújtogató történt, mire Lupu Solomon letartóztatása alkalmával kétszáz ezer lejt ígért az egyik rendőrkormányosnak, ha szökné enged. A leleplezés annak köszönhető, hogy az egyik helyiségben a beesett hó megakadályozta a tűz terjedését és a rendőrség közegei a gyújtogató nyomait állapíthatták meg.

A kihallgatások nyomán kiderült, hogy Jean Bacalu és társai több esetben segítettek elő hasonló biztosítási csalásokat. Megállapítást nyert, hogy 1932. novemberében a Beresteanu-lerakatban keletkezett tüzet is ez a megszervezett banda okozta és a cégtulajdonos milliókat kapott a biztosító intézetektől. Kiderült az is, hogy az Almosnino-sárcipőlerakat-

ban is gyújtogatót követtek el, ezenkívül egy áruügynökséget gyújtottak fel, ahol 14 millió lej biztosítási díjat vettek fel. Megtalálták Bacalu iratai között a 14 millió lej elosztására vonatkozó megállapodást is, amely szerint Müller tiz százalékot, Fessler 700 ezer lejt, Lupu Solomon 600 ezer lejt, Manole Constantinescu 20 ezer lejt kapott, míg a többit Jean Bacalu és Scharf Aurél osztották meg. A néhány évvel ezelőtt az Edelstein-féle nagykereskedésben kitört tűz is az ő művük volt. A rendőrség adatai szerint

a gyújtogató banda munkája következtében körülbelül ötven millió lejjel károsodtak az egyes — főként angol — biztosítóintézetek.

Érdekes, hogy a biztosítások nagyrészt fontsterlingben kötötték meg. Több esetben bünyű vizsgálat is folyt, azonban bizonyítékok hiányában be kellett szüntetni a vizsgálatokat. A legutolsó eset leplezte le a vakmerő banda ténykedéseit. A banda szellemi vezérének Jean Bacalut tekintik, akinek fényűzően elegáns lakása van a főváros centrumában és aki nagyuri életet élt. Könnyen tehetett, milliókat keresett a legnagyobb krízis idején is.

Az aradi vásárlások ügyéről értesítették az aradi rendőrséget, amely most beható nyomozással igyekszik kideríteni a gyújtogató banditák aradi kapcsolatait.

A svájci utazás megkönnyítése

A svájci idegenforgalom fellendítésének érdekében a svájci vámhatóságok engedélyezték, hogy egy magánautó, mint az autó-taxik ideiglenes határátlépési engedéllyel jöjjenek az országba. Az autóbuszokra ez a rendelkezés nem vonatkozik, ezeknek ugyanis szabályszerű Triptyk-kel kell rendelkezniük. Itt írjuk meg, hogy a napokban rendkívül érdekes füzet jelent meg, amely részletes tájékoztatót tartalmaz mindazok számára, akik a tél folyamán fel akarják keresni Svájcot. A füzet ugyanis feltünteti, hogy az egyes svájci szállodákban és téli üdülőhelyeken mennyibe kerül egy heti tartózkodás. Ily módon mindazok, akik Svájcba akarnak utazni, előre részletes költségvetést készíthetnek maguknak svájci tartózkodásukról. A pauszál-összeg, melyet egy heti tartózkodásra állapítottak meg, magában foglalja a legelőkelőbb szállodákban való lakást, napi háromszori étkezést, kiszolgálást, kurtaxát, a sporthelyek belépődíjait, a fűtést és a világítást. A pauszál-összeg valóban minimális, úgy, hogy módot ad arra, hogy bárki kevés pénzért élvezhesse a téli Svájc örömeit.

Abban az esetben, ha valaki egy napnál tovább maradna, minden további napért a pauszál-összeg egy hetedét kell fizetnie. A szövetségi vasutakon, valamint az autóbusz-járatokon a külföldi vendégek 45 százalékos kedvezményt élveznek. Ezenkívül 1934. április 15-ig harmadosztályú hálókocsik is állnak az utasok rendelkezésére a bécsi-párisi vonalon. Az utazásra vonatkozólag bármilyen felvilágosítással szolgál és kívánatra kimerítő prospektust küld a Schweizer Verkehrsbüro, Wien, I. Kärtnerstrasse 20.

Rádió és rádióbatéria

legolcsóbban viszonteladónak

Hirschmann & Co.

ARAD, Strada Gh. Lazar 17.

4813

SPORT KÖZLÖNY

Hatalmas lelkesedés közepette tartotta ezidei közgyűlését az AMTE

Mintegy háromszáz tag jelent meg a közgyűlésen — A vezetőség elhatározta az AMTE pályájának rendezését

Vasárnap délután a városháza nagy tanácstermében, hatalmas érdeklődés közepette, mintegy 300 főnyi tag jelenlétében tartotta Arad egyik legnépszerűbb és legnagyobb taglétszámmal rendelkező klubja, az AMTE rendezési közgyűlését.

Markovits Sándor elnök szavai után került sor a jegyzőkönyv felolvasására és hitelesítésére, majd a titkári jelentés és a szakosztályi jelentések hangzóttak el, ami után Stengl Imre főtitkár ismertette az új alapszabályokat, amelyet a közgyűlés elfogadott. A következő program az új tisztikar megválasztása volt és a megjelent AMTE-tagok nagy lelkesedés közepette vették tudomásul az új tisztikart, amely kevés változással az, ami a tavalyi volt, csupán a régi tisztikart kibővítették. Itt közöljük a névsort:

Elnök: Markovits Sándor.

Társelnökök: Ablonczy József, Adler Tibor mérnök, Eichner Ákos, Kleinhändler Ábris, Lutai Cornel dr., Mayer Hermann, Nagy Sándor dr., báró Neuman Ferenc, Róth Marcell dr., Schiffmann Brunó mérnök, ifj. Stiaszny József, Szabó Miklós.

Alnelökök: Bartl János, Born Péter, Botis Aurel dr., Busztin Sándor mérnök, György István, Havas Samu, Hirschmann Károly, Kubick Ernő, Kiss Ernő, Matuz András, Schwarcz Ármán, Szabó Gyula, Székely Mihály, Weisz Mihály, Tátrai Anastasiu.

Ügyvezető-igazgató: Adler Tibor mérnök.

Főtitkár: Stengl Imre.

Titkár: Kaffka László.

Pénztáros: Lineberger Sándor.

Tagpénztáros: Rozsnyay Kálmán.

Felügyelő-bizottság: Elnök: Mórocz Ferenc; tagok: Lammert Ferenc, Tulbure János.

Jegyző: Mórocz Péter.

Intéző: Gudbrod Pál.

Gazda: Ritt Márton.

Szakosztályvezetők: Birkózás:

Grósz Antal. Evezés és uszás: Botye Ferenc.

Futball: Czégka Tibor. Ifjúsági: Gajda Gábor.

USA: Borsós Sándor. Kerékpár: Teim Gyula.

Old-boy: Szikula Lajos. Sakk: Szabó Sándor.

Klubüggyész Nagy László dr.

Klub-orvosok: Hersch Andor dr.,

Simon Ernő dr., Steiner Jenő dr., Thau Ernő dr.

Fogász: Jakobi Gyula.

Főrendező: Walter József.

Ellenőrök: Aranyos Ferenc, Boanca

Izidor, Eberhardt Sándor, Galván János,

Hencz József, Ilica György, Krécz Péter, Nagy

Lajos, Szabó Károly, Weinberger Ernő.

Választmány: Barcza Béla, Bart-

lenszky Ödön, Blaustein Béla, Buchbinder

Ármán, Campianu István, Crisan Emil, Erdei

Sándor, Ferenczi Jenő, Fuhrmann József, Go-

da Gusztáv, Goda Oszkár, Grünbaum Mór,

Györgyössi János, Hampel József, Hermann

Bertalan, Holló Zoltán, Kohn László, Kozma

Sándor, Leicher János, Nánási Mátyás, Nit-

hamer Péter, Olariu Tivadar, Pálincás Lajos,

Reich György, Rosenfeld Géza, Sepsei János,

Simonics Zsigmond, Smicz Péter, legifjabb

Stiaszny József, Stern Endre, Steiner Bertal-

an, Such Mihály, Tischot András, Varga Im-

re, Varjas József, Weinberger István, Weisz

János, Zeich András.

A közgyűlés után a megjelent tagok elégedetten távoztak, mert biztosra veszik, hogy a vezetőség végre hajtja azon elgondolását, hogy az ezidei szezonban megépítik a tribünt és ezen keresztül megoldódott az AMTE-pálya rég vajudó problémája.

Mózes Jenő nyerte a Hakoah rendezésében lebonyolított kardvívóbajnokságot

Tizennyolc vívó vett részt Aradváros bajnokságán

A Hakoah rendezésében vasárnap délután bonyolították le az Aradváros bajnokságáért megrendezett kardvívóversenyt, amelyen 18 vívó vett részt, közöttük több neves versenyző. A verseny pompásan sikerült, a gondos rendezőség mindent elkövetett annak zavarmentes lefolyása érdekében. A zsüri-elnöki tisztet Weinberger István, a közismert sport-írlapíró töltötte be a versenyzők és a nézőközönség legteljesebb meglegedésére. A 18 vívó közül három elődöntő után 9 vívó került a döntőbe, névszerint Mózes Jenő, Altmann Endre, Zádor Árpád, Eröss László, a Haggi-

borból, Csipker I. és Csipker II. a szatmári Olimpia CFR-ből, Mann György az Universitateából, Luczky Rezső a Szatmári SE-ből és Holbán Valér a Crisanából. A verseny végeredménye: 1. Mózes Jenő (Haggi) 6 győzelem. 2. Csipker I. (Olimpia CFR) 5 győzelem. 3. Holbán Valér (Crisana) 5 győzelem. 4. Altmann Endre (Haggi) 4 győzelem. 5. Zádor Árpád (Haggi) 4 győzelem. 6. Eröss László (Haggi) 4 győzelem. 7. Mann György (Universitatea) 4 győzelem. 8. Luczky Rezső (SzSE) 3 győzelem. 9. Csipker II. (Olimpia CFR) 1 győzelem.

Piros Béla, a budapesti stadion tervezője Aradon

Az „Aradi Közlöny” számolt be elsőnek arról a sportszenciacióról, hogy a Budapesten megépítésre kerülő óriási sportstadion tervét aradi ember, Piros Béla tervezte és ennek a grandiózus elgondolásnak alapján kívánják megépíteni a világ legnagyobb befogadóképességű sporttelepét.

Piros Béla szombaton a szülei látogatására Aradra érkezett és alkalmunk volt beszélgetni a kitünő építésszel, aki kifejtette terveit, amelyet annak idején az „Aradi Közlöny” részletesen ismertetett. Piros Béla még csak annyit jegyezett meg, hogy valószínűnek látszik, hogy a stadion ügyében rövidesen döntés történik és reméli, hogy a döntésnél az ő terveit veszik figyelembe.

O Jéghokki. Az újtátrafűredi torna harmadik napján a bucaresti-i TCR csapatát 3:0 arányban verte a BBTE. A BKE együttese Davosban 3:2 arányban győzte le az EHC Davos csapatát.

A magyar csapatok turaeredményei

A magyar csapatok kihasználják a kettős ünnepet, sorra játszották a turameccseket és megállították a helyüket. Eredmények:

FERENCVAROS. Stuttgartban, az ottani Kickers együttese ellen a csapat 2:0 arányban győzött. A gólokat Takács II. lőtte. — Másnap Ulmban a válogatott ellen 5:2 (2:0) arányban győzött.

BUDAI „II”. A budalaki csapata Messinában, Orth együttese ellen 1:1-re játszottak, másnap Magara Augustában 5:1-re fölényesen győztek.

UJPEST. Az ujbudaiak Északafrikában Constantine városában játszottak, ahol az ottani reprezentatív gárdát kapták ellenfélként. A csapat 18:0 arányú megsemmisítő vereséget mért a vendéglátókra.

O Albu megsérült. Az Aradról eltávozott kitünő játékos, aki a Venus tagja, de most a NAC turáján vendégszerepelt a turán súlyos sérülést szenvedett.

Aradi sikerek a Timisoarán megtartott országos asztali teniszbajnokságon

Vasárnap Temesvárott, a CFR rendezésében bonyolították le az országos asztali teniszbajnokságot, amelyen Aradot a Hakoah képviselte, amely sportklub tagjai sorából kerülnek ki az ország legjobb versenyzői. Arad négy bajnokságot hódított el és pedig: női párosban a Piso—dr. Salamonné-pár lett az első, míg a női egyesben dr. Salamonné elhódította klubtársától Piso Lyanétól a bajnokságot. Az ifjúsági bajnok Glanz lett, míg a vegyepáros dr. Salamonné a váradi Goldsteinmal egy párt alkotva, nyerte. A csapatbajnokságban a Hakoah a második helyen végzett. Eredmények:

A csapatbajnokságot a kolozsvári Haggi bor nyerte meg veretlenül, 8 győzelemmel. Második az aradi Hakoah 7 győzelemmel, harmadik és negyedik a két bucaresti-i csapat, az Aurora és Makkabea, mindkettő 5—5 győzelemmel. Az ötödik a timisoarai CFR 4 győzelemmel. A Kadima az utolsóelőtti, a TAC a hatodik helyen végzett.

A további eredmények így alakultak:

Női egyes: 1. Dr. Salamonné (Hakoah). 2. Piso Lyane (Hakoah). 3. Lakatos M. (CFR).

Ifjúsági egyes: 1. Glanz (Hakoah). 2. Steiner II. (NAC). 3. Erös Csibi (Haggi bor).

II. oszt. egyes: 1. Steiner II. (NAC). 2. Sapira (Aurora). 3. Lakatos II. (CFR).

III. oszt. egyes: 1. Inghel (Macabi). 2. Schrimpel (TAC). 3. Camanovici (Aurora).

Női páros: 1. Piso—dr. Salamonné (Hakoah). 2. Bildhauer—Lakatos (CFR). 3. Hausler—Schäffer (Kadima).

Férfipáros: 1. Albert—Grünwald. 2. Vladone—Pop Jonel. 3. Ponta—Weiszfeller és Lakatos—Szednicsek (CFR).

Vegyepáros: 1. Goldstein—dr. Salamonné. 2. Albert—Piso. 3. Deme—Lakatos (CFR).

Férfi egyes: 1. Goldberger (Haggi bor) és Ponta (Hakoah) holtversenyben. 3. Erös Csibi (Haggi bor). Az első helyért nyolcas döntőt vívtak, amely hajnali négy órakor vezetett a fenti eredményhez. A döntőt a két versenyző a mai nap folyamán játsza le.

Győzött az NAC, döntetlenül játszott a Crisana

A két oradeai klub, a NAC és a Crisana szorgalmasan járják Franciaországot. A NAC Lorientben pompás játékkal fölényesen győzött, míg a Crisana győzelemnek beillő döntetlen meccset ért el Lilleben. Beszámolóink:

NAC. Az oradeai zöld-fehérek csapata Lorientben a hasonló klub ellen vette fel a küzdelmet és nagyszerű játék után, fölényesen, 4:0 arányban győzött. A gólokon Rónay (2), Bodola és Kocsis osztoztak.

CRISANA. Lilleben, a francia futball fellegrárában a Crisana, az SC Fives ellen győzelemnek beillő döntényt ért el. Az eredmény 3:3 volt.

O NÉLKÜLÖZNI FOGJA SÁROSIT A MAGYAR VÁLOGATOTT. A magyar válogatott csapat a németek ellen készül, de ennek a készülődésnek kellemetlen eseménye Sárosi sérülése, amely harcképtelenné tette a kitünő játékost. Valószínű, hogy a magyar válogatott a következő összetételben fogja felvenni a küzdelmet: Háda—Sternberg, Biró—Szalay, Sziucs, Seres—Tamássy, Auér, Polgár, Toldi, Titkos. Egyébként a magyar kísérleti csapat 4:0-ra verte Pesterzsébetet.

O A német—magyar válogatott mérkőzés magyar legénysége. Budapestről jelentik: Nádas Ödön szövetségi kapitány ma összeállította a 15 válogatott futballistából álló keretet, amellyel Frankfurtba utazik a német—magyar válogatott mérkőzésre. A keret a következőkből áll: Háda (Ferencváros), Dénes (III. ker.), Biró (III. ker.), Törös (Föbusz), Fenyvesi (III. ker.), Sztrigán (Föbusz), Polgár (Ferencváros), Toldi (Ferencváros), Titkos (Hungária), Sternberg (Ujpest), Streda (Ujpest), Vince (Bocskai), Teleki (Bocskai). A keretből állítja össze a helyszínen a szövetségi kapitány a válogatottat. Sárosyt, Toldit, Takács II.-t és Avart egészségi állapotuk miatt kellett mellőzni.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Taranu kerületi pénzügyigazgató — az új pénzügyminiszterről

Slavescu tanár és bankigazgató volt: — Várható-e személyi változások a magasabb állásokban? — Megszüntették az eljárást a husz-negyven millió lejes bírságok ügyében

Általános érdeklődést keltett az a bucu- resti-i jelentés, hogy Bratianu pénzügyminiszter átadta a helyét Slavescu Victor eddigi pénzügyi államtitkárnak. Taranu Victor, a timisoara-aradi pénzügyi kerület igazgatója tegnap Aradon tartózkodott és az Aradi Közlöny munkatársának az alábbiakat mondotta az új pénzügyminiszterről, valamint a legújabb finansziális természetű eseményekről:

— Slavescu miniszter ur negyvenöt év körüli ember — mondotta Taranu — és egyike a legjobb pénzügyi szakembereknek. Bratianu miniszter ur azért adta át neki a pénzügyministerséget, mert őt nagyon lefoglalják egyéb fontos teendői. Bratianu mellett egyébként is Slavescu vezette volna a pénzügyminiszteriumot, mert a mai súlyos viszonyok között ő a leghivatottabb erre.

— Milyen hivatást töltött be ezelőtt a jelenlegi pénzügyminiszter ur? — kérdeztük.

— Bucurestiben bankigazgató volt és egyben mint tanár működött a bucu- resti-i állami kereskedelmi akadémián, ahol több éven át kollegáj közé tartozott Madgearu volt pénzügyminiszter is. Pártpolitikával nem foglalkozott, kizárólag pénzügyi és pedagógiai téren működött.

— Várható-e az új érőben a pénzügyi szolgálatban működő magasabbrangu idősebb tisztviselők leváltása? — vetettük fel a kérdést.

— Magasabbrangu idős főtisztviselők már nincsenek — felelte a kerületi igazgató — a pénzügyminiszteriumban a vezérigazgatók és a kerületi igazgatóságok vezetői csak 50—54 éves korban levő férfiak, a 60 éven túliak már nyugdíjban vannak.

— Adóvallomást mindaddig nem kell benyújtani, amíg az új adótörvényeket meg nem szavazta a parlament. A jelenlegi törvények alapján ez év június 30-ig újabb kivetés nélkül behajthatók az adók az 1933. évi kivetés alapján. Ön aziránt is érdeklődik, hogy milyen stádiumban vannak a legutóbbi 20—40 millió lejes bírságoldási ügyek. Erre azt felelem, hogy kerületemben több nagy gyár ellen vettek fel az illetékes adófelügyelők bírságoldási jegyzőkönyveket azért, mert a forgalmiadó törvény alapján a saját ipartelepük számára termelt és ugyanott felhasználott villamos áram után nem fizették be a forgalmiadót. Mivel időközben a pénzügyminiszterium rendeletet adott ki, amellyel megszüntette az ilyen villamos energia után járó forgalmiadófizetési kötelezettséget — fejezte be Taranu — a büntető eljárást megszüntettük a szóbanlevő nagy gyárak ellen.

A magánbankok is köthetnek deviza- és valuta-üzleteket

Enyhíti a kormány a devizakorlátozást — Január közepén lép életbe az új rendszer

Bucuresti-i közgazdasági körökben már a liberális-kormány működésének megkezdése óta beszélnek arról, hogy az új kormány bizonyos fokú enyhítéseket léptet életbe a devizakorlátozásokkal kapcsolatban. A jelenlegi devizarendszer teljes felszabadításáról, illetve megszüntetéséről természetesen mindaddig szó sem lehet, amíg a külföld részéről és a külfölddel szemben érvényben tartják a kontingentálást. A kormány tervei szerint a devizakorlátozások a külfölddel szemben egyelőre teljes mértékben fennmaradnak.

a belsőleg azonban felszabadítják a deviza- és valutakereskedelmet,

még pedig oly módon, hogy ezzel nemcsak a Banca Nationala foglalkozhat, hanem

a magánbankok is aktív módon bekapcsolódhatnak a devizakereskedelembé,

természetesen a Banca Nationala ellenőrzése mellett.

Ez a rendszer természetesen helyesebb lenne az eddigi deviza- és valuta-monopoliumnál, mert eddig a magánbankoknak nem állott módjukban a piacra kerülő valutákat a hivatalos árfolyamon megvenni és a jogosultaknak ugyancsak hivatalos árfolyamon eladni. Ennek hiányában ezek a valuták többnyire elkerülték a Banca Nationalát és a zugforgalmat táplálták. Az új rendszer maga után vonja azt is, hogy a devizáknak nemcsak a külföldhöz viszonyított jegyzése lenne, hanem a Banca Nationala a belsőlegi forgalomra önálló árfolyamokat fog megállapítani.

Az új deviza-rezsim — amint Bucurestiből jelentik — előreláthatólag január közepén lép életbe és minden valószínűség szerint lényegesen hozzá fog járulni a bank- és hitelélet fellendítéséhez.

= Ratifikálták az Aradi Cukorgyár R.-T. és Chitila-Bucuresti-i cukorgyár fuzióját. Az Aradi Cukorgyár R.-T. és a Chitila-Bucuresti-i S. A. cukorgyárak fuzióját a legutóbbi rendkívüli közgyűlésen mondták ki. A fuziót az Aradi Cukorgyár R.-T. égisze alatt benyújtják le, amely 19.874 darab 500 lej névértékű részvényt bocsát ki 9.937 Chitila-Bucuresti-i részvény becsapására. Az Aradi Cukorgyár R.-T. birtokában lévő 42.063 Chitila-részvényt megsemmisítik. A fuziót 1933. december 28-iki hatállyal mondták ki.

= Január hónapban megalakul az aradi tőzsde. A felállítandó aradi árutőzsde szervezési előmunkálatai befejezésükhöz közelednek. A Kamara körlevélben fordult az összes nagyobb aradi és aradmegyei cégekhez, amelyben a tőzsdetagok sorába való belépésre kérte fel őket. Szükség van a cégek szerény áldozatkészségére, hogy az új intézmény fenntartható és megerősíthető legyen. Mozgalmat indít a Kamara vezetősége abban az irányban is, hogy a tőzsdetörvény megváltoztatásával a tőzsdébiróság hatásköre kiterjesztessék. A Kamara ezúton hívja fel az összes nagyobb aradi és aradmegyei cégeket — akár kaptak a Kamarától e tárgyban körlevelet, akár nem — jelentsék be belépési szándékukat legkésőbb e hé-

ten az aradi Kamarához, mert a tőzsde alakuló közgyűlését még e hónap folyamán kívánja megtartani. A nagyobb cégek jelentkezése már csak abból a szempontból is feltétlenül kívánatos, hogy a tőzsdetanácsosok és a választott bírák sorában gazdasági életünk vezetőszemélyiségei helyet kaphassanak. A felvételi kérelemhez szükséges nyomtatvány díjmentesen kapható a Kamara irodájában.

= A romániai posta új éve. Bucurestiből jelentik: A kormányváltás jó hatással volt a román posta fellendülésére, vagy az új esztendő újabb lendületet adott a postavezérigazgatóság terveinek. Akárhogyan is áll a dolog, nagyszabású tervekhez küldött értesítést a bucu- resti-i postavezérigazgatóság az ország valamennyi postahivatalához. A vezérigazgatóság mindenekelőtt a posta elmúlt esztendői forgalma iránt érdeklődik, majd felsorolja mindazokat a terveket, amelyeknek megvalósítását Pitulescu vezérigazgató az új esztendőben feladatának tüzte ki maga elé. Ezek között szerepel az utalványforgalmat fellendítő új organizáció, a csekkforgalom kibővítése, a táviratok átszervezése, stb. A posta ismét kezelésbe akarja venni a petroliumot, benzint, dohányt, cukrot és legérdekesebb újításnak azt tervezi, hogy megszünteti a kerületi postai igazgatóságokat.

Megalakul a fatermelők kivitelí szindikátusa

Kemény György készíti el a szindikátus működési tervét

A fatermelők legutóbbi bécsi értekezletén a romániai termelők kötelezettséget vállaltak arra, hogy Romániában szövetséget alakítsanak, amely az értekezleten vállalt kötelezettségek végrehajtását biztosítja. A román és csehszlovák fatermelők egyébként megegyeztek a Magyarországra szállítandó áru egységárára, osztályozására és eladási feltételeire nézve is. Az egyezmény értelmében a kivitelre kerülő áru osztályozását lefelé megváltoztatják, az árakat pedig mérsékelten felemléik. Mint említettük, a csehszlovák és osztrák termelők szövetsége a bécsi tanácskozásokon azt kívánta, hogy Romániában is exporszindikátust alakítsanak, amely a velük kötött megállapodás végrehajtását garantálja. A fatermelők egyesülete, amely az UGIR egyik alosztálya, garanciát vállalt az exporszindikátus megalakítására. Az erre vonatkozó előmunkálatok, valamint a működési tervet elkészítésével Kemény Györgyöt, a Lomási Erdőipar R. T. vezérigazgatóját, Sipos Marcellt, a Foresta és Fenyves Zoltánt, a Carpatina igazgatóját bízták meg. A szindikátus — beavatott helyről nyert értesülésünk szerint — már a legközelebbi jövőben megalakul. A végleges megalakulás nagy mértékben függ attól is, hogy a CAPS (Autonom Erdőpénztár) milyen formában folytatja tovább működését. A kormány tudvalevőleg fel akarja oszlatni az összes autonom intézményeket és ezek közé tartozik a CAPS is.

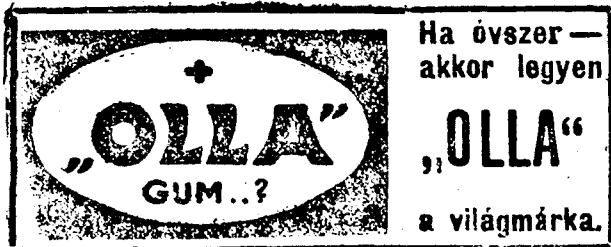
Törvényjavaslat

a vándorkereskedelem megrendszabályozásáról

A Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségének küldöttsége a belügyminisztertől és a kereskedelmi és iparügyi minisztertől a vándorkereskedelem megszűntetését vagy megrendszabályozását kérte és ezt törvényjavaslatba foglalta, amelyet átnyújtott a kereskedelmiügyi miniszternek. A javaslat értelmében nemcsak a városokban, de a falvakban is megtiltanák a vándorkereskedelmet, a régi 1884-ből származó törvény részletesen felsorolja azokat a cikkeket, amelyek vándorkereskedelem tárgyát képezhetik, anélkül, hogy a kereskedőnek erre külön engedélyt kellene váltania. A kereskedelmi minisztérium a községi tanácsok javaslatára, a felsoroltakon kívül más árucikkkel való vándorkereskedelmet is engedélyezhet. Az új törvénytervezet szerint ezt az ajánlást ezentul nem a községi tanácsok, hanem a kereskedelmi kamarák végézzék. A bucsukon ezentul csak olyan kereskedők jelenhetnek meg, akiknek már legalább két éve bejegyzett cégük van. A kihágásokra vonatkozólag a javaslat súlyos intézkedéseket tartalmaz. A kereskedelmiügyi miniszter a javaslat átvétele után kijelentette, hogy maga is behatóan foglalkozik ezzel a problémával, mely legközelebb az új parlament elé kerül.

Deviza-árfolyamok. Zürich hivatalos jegyzés. Bucuresti 3.05, Berlin 122.80, New-York 3.25 és fél, London 16.85, Páris 20.22 és háromnegyed, Milánó 27.19, Prága 15.34 és fél, Belgrád 7, Bécs 72.85 (58).

— Husz kilónál nehezebb csomagot is felvesz a posta rendes díjszabással. Kereskedelmi és ipari vállalatokat érdeklő rendelet érkezett ma az aradi postafőnökséghez. E szerint a jövőben 20 kilogrammnál nehezebb csomagokat is felvehet bármelyik postahivatal rendes csomagszállítmányként. A kereskedőknek eddig ugyanis rendkívül nagy nehézségeket okozott az a szabályrendelet, amely szerint a posta nem továbbíthatott rendes csomagként 20 kilogrammnál nehezebb küldeményt s olyan esetben is, ha csupán egy fél kilóval volt nehezebb a csomag, már ötvenszázalékos díjfelülfizetéssel mint törékeny, vagy terjedelmes csomagot kezelték. A postavezérigazgatóság rendelete most utasítja a postafőnökséget, hogy a jövőben nem kell szigorúan ragaszkodni a 20 kilogramm maximumhoz és felvehetnek a postahivatalok rendes csomagként egy-két kilóval súlyosabbat is, anélkül, hogy magasabb díjszabást alkalmaznának.

FILM KÖZLÖNY

Ifjúsági előadás

keretében vetíti szerdán a Corso-mozi a King-Kongot

Szombaton és vasárnap megkezdte Aradon is diadalutját a King-Kong, amely hatalmas tömegeket vonzott a Corso-mozi valamennyi előadására. A King-Kong elvitathatatlan sikere a legkülönbözőbb társadalmi és korosztályok képviselőit mozgatta meg és a modern technika mesterfogásainak éppen úgy tapsolt a realitáshoz szoktatott ifjúság, mint a tapasztalt idős emberek. Amikor a King-Kong, ez az emberszábas óriásmajom — a technika valóságos csodája — emberek százait tiporja agyon, villamosvasutak szerencsétlenségét idézi elő és égbenyuló felhőkarcolókra kuszlik fel közben kedvenc játékszerével: a fehértestű, szőke filmprimadonnával, akkor minden borzongás és élményszerűség ellenére mindenkinek egyformán csodálnia kell a huszadik század technikai felkészültségét s a rendezői fantázia és ügyesség remekét. A Corso-mozi igazgatósága a film látványos jellegére való tekintettel szerdán délután órákor ifjúsági előadást rendez a diákság részére mélyen leszállított helyárrakkal.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szögig 40 lej. A kiadóhivatal gondoskodik magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem olvasható, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

MINDENES szakácsné, jó fizetéssel felvétetik. Str. Marie Ohendi (Kölcsey-u.) 6. Háztulajdonos. 169

PERFEKT főzőnő v. perfekt szobaleány, hosszabb bizonyítvánnyal és könyvvél, e hó 15-ére felvétetik. Bul. Gen. Dragalina (Apponyi-ut) 16., földszint 8a. 171

ÖNÁLLÓ kiser háztartás elsőrendű vezetését vállalna szerény igényű, középkorú urinő, kitünő üzletasszony. Vidékre is megy. Címeket az Aradi Közlöny fiókiadó-jába kér „Perfekt” jelzére. 116

LAKÁS.

KIADÓ uccai kétszoba, konyha, fürdőszoba Str. Virginia Hotoran (Erzsébet-ucca) 14. 167

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 900

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 900

Évtizedek óta fennálló fényképezési műterem és uccai üzlet 1934. február 1-re kiadó Bulev. Reg. Ferdinand 23.

Évtizedek óta fennálló férdfidivat és rőfösüzlet azonnal kiadó. Bulev. Reg. Ferd. 65. — Ugyanott 1-4 szobás, fürdőszobás lakások kiadók. Érdeklődhetni: Bulev. Reg. Ferdinand 23., H. em. 118

Rádió műsor

— Romániai időszámitás. —

KEDD, JANUÁR 9.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14.15: Könnyű zene. 18: Motói-zenekar. 19.15: Motói-zenekar. 20.20: Gramofon. 21: Dimo Györgyike énekel. 21.20: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána gramofonlemez. 11: Felolvasások. Közben: gramofonlemez. 13: Déli harangszó. 13.05: Zempléni Müller Józsa és cigányzenekara. 2.30: Kristály gramofonlemez. 5: Dr. Meszlényi Antal előadása. 6: Zenekari hangverseny. 7: Trisztán a Tiszaháton. Laczkó Géza előbeszélése. 7.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „A müncheni mesterdalnokok”. Dalm 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta: Wagner. Richard. Majd Nógrády-jazz az Etoile kávéházból. — Bécs. 13: Gramofon. 13.30: Alpesi zene lemezek. 14.10: Könnyű lemez. 20: A 4. gy. ezr. zenekara. 21.35: Hangjáték a dallamhoz, a rádió pályázatának nyertes hangjátékai. Wanecek: A nyugtalan király. Jantsch: Dal a táborban. Zeska: Cigányosan. 23.25: Rádiózenekar. — Belgrád. 12.20: Dalmezek. 13.05: Rádiózenekar. 14: Népdalok zenekarral. 17: Rádiózenekar. 18: Népdalok. 18.30: Táncczene. 20: Gramofon. 20.15: Galipolji énekar. 21.30: Fuvós testőrzene. 23: Gramofon. 23.45—24: Cigányzene. — Berlin. 19: Baritonadalok. 21.05: Hangjáték az éjjeli munkásokról, zenével. 22: Rádiózenekar. 23.40—1-g: Táncczene a Delphi palotából. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 17.30: Gramofon. 18: Hlés cigányzenekar. 19.20: Gramofon. 20.10: Fuvós népzene. 22.30: Rádiózenekar. — Königsberg. 7.35: Reggeli zene. 12.30: Könnyű zene Berlinből. 14.05: Népzene lemezek. 16.30: Zenés gyermekjátékok. 17: Kis rádiózenekar. 20: Schubert: Téli utazás. — Leipzig. 7.30: Zene lemezek. 8.25: Szórakoztató zene. 13: Szórakoztató zene Münchenből. 16: Dippner Kurt magyar műveket zongorázik. 21.20: Kínai dalok és versek. 22: Táncczene. 23.55: Hangverseny. 1—2.30: Gramofon. — Milano. 18.10: Kamarazene. 20.30: Gramofon. 21: Gramofon. 21.40: Ranzato: A rózsák városa. háromfelvonásos operett. — Prága. 11.45: Gramofon. 13.10: Gramofon. 18.50: Gramofon. 21.05: A fiármunkások hangversenye a Smetana teremből. 23.15—24.1-g: Új lemezek. — Svájc. Aleman adó. 17: Szórakoztató zene. 19: Gramofon. 20.21: Vallási táncok. 20.50: Népszerű Brahms-művek. 22.45: Vidám félóra. 23.15: Bob-

sligh és tobogán Svájcban. — Varsó. 13.05: Szalonzene. 16.40: Táncclemezek. 18.05: Rachmaninov: Zongora trió. 19.20: A Dan-énekkar hangversenye. 21: Müllöcker: Palesztrina, operett. 23.45: Kávéházi táncczene.

SZERDA, JANUÁR 10.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14.15: Könnyű lemez. 18: Rádiózenekar. 20.20: Gramofon. 21: Saint-Saens: Esz-dur hetes. 21.45: Schilten Robert énekel. 22.15: Philip Vazul hegedül. 23: Rádiózenekar. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben gramofonlemez. 13: Déli harangszó. 13.05: Ákom Lajos vokálkvintette. 2.30: Az 1. honvédegyalozozred zenekara. 4.30: A rádió diaktévéorája Utazás Szent Gellért városában. (Velece.) 5: A szendrői viccek. Vizváry Mariska előadása. 6: Régi magyar zenei emlékeinkről. Dr. Kéky Lajos előadása. 6.30: Feenyves Alice hegedül. 7: Olasz nyelvtanítás. 7.30: Roosz Emil zenekara. 8.15: Zilahy Lajos előadása. 8.50: Maleczky Oszkár énekel. 9.25: Hírek. 9.40: Budapesti Hangverseny Zenekar a Zeneművészeti Főiskola nagy terméből. Vezényel Weingartner Félix. Közreműködők: Stefánia Imre (zongora.) Utána körülbelül 11.45: Horváth Rezső és cigányzenekara. — Bécs. 13: Déli zene. 18.25: Huber Rudolf zeneszerző művei. 19.55: Tánccst. Tiroli parasztzene. 21.05: A szimfonikusok hangversenye Lamond zongoraművésszel. 23.30: Rádiózenekar. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 17.30: Népdalmezek. 20: Dalmezek. — Kassa. 12.30: Rádiózenekar. 13.30: Gramofon. 19.15: Gramofon. 20.10: Gramofon. 22.05: Rádiózenekar. — Königsberg. 7.35: Szórakoztató zene. 12.30: Könnyű zene Berlinből. 14.05: Operettmezek. 17: Keringők. 19.25: Rudolph Ernő zongorázik. — Leipzig. 7.30: Gramofon. 13: Szórakoztató zene. 14.15: Kivánságlemezek. 17: Szimfonikusok. 19.30: Téli örömeik zenéje lemezek. — Pozsony. 13.35: Déli zene. 18.45: Gramofon. 18.55: Magyar óra. Darvas János verseiből. Utána Német István László zongorázik. — Prága. 13.10: Gramofon. 14.45: Gramofon. 16.30: Gramofon. 18.35: Vecstomov cselleművész hangversenye. 22.15: Karel: D-moll hegedül. és zenekari verseny. — Róma. 18.10: Könnyű zene. 20.30: Gramofon. 21.10: Gramofon. 22: Operaközvetítés. — Svájc. Romand adó. 17: Szórakoztató zene Bernből. 21: Hawaii gitár. 22.20: Modern genfi zeneszerzők hangversenye. 23.15: Hírek. — Varsó. 13.05: Könnyű és táncclemezek. 17.10: Gyermekóra dalokkal. 17.55: A Hárfa énekkar hangversenye. 18.20: Dancowski cselleművész hangversenye. 21: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 23.20: Vendéglői táncczene.

Mindenki figyeljen!

Alkalmi ajándéktárgyak olcsón kaphatók, a Comisóban ezüst tálcák, ezüst cigarettatartók, mindennemű ezüsttárgyak, keleti és belöldi szőnyegek, festmények! Butorok! Játékok!

Zálogtárgyakra a legmagasabb összeget csak az Altaiunk képviselt temesvári zálogház folyósítja. — Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13., Dacia kávéház mellett. KÉSZPÉNZERT EMGVESSZÜK minden eladó dolgait. 200

Most is keresnek üzletben alkalmi ajándéktárgyakat. Siessen s hozza eladó antik és modern, ezüst, arany, bronz, porcellán díszmű tárgyait SALGONE bizományi üzletbe Str. Horia 1, Neuman-palota, hol legrövidebb idő alatt értékesítve lesznek. Sürgősen keresek szőnyegeket, 12-es és 6-os ezüstöt, modern háló és ebédleket, festményeket, vitrineket stb. 1000

ÜZLETEK.

50 ÉV OTA fennálló vendéglőhelyiség 2 szobás lakással és kertnyolysággal, március 1-re kiadó. Str. Marasesti. 62—64. sz. 172

Adóbónokért napl. 123 ebédleket, háló stb. készpénz árban árfolyamon butort, Garai butorüzlet P. Avram Ianou 15. felül árusít

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

3 OK

amiért a vevő érdeke, hogy írógépszalagját nálam vásárolja.

1. Szaküzletben állandóan friss szalagot kap.
2. Nálam van az eredeti „National” F. Lauener zürichi cég le rakata, amely a legjobb minőségű és 10—12 méteres szalagokat hoz forgalomba.
3. Hazafias kötelességének is eleget tesz, ha schweitzli árut vásárol, mert Schweitz is vásárolja a mi termékeinket. 122

SZEGFÜ írógépes
Strada Bratiann 7. Telefon 111.

INGATLAN.

Maganház belvárosban, szép udvar és keritei, áron alul eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4751

Nagyközségben 146
40 éve fennálló jömenekelő egyedüli üzlet, 26 h. buzával és herével bevett termőföld, 3 kataszteri csemegeszőlő bérbe kiadó. Atvehető 1934. április elsején. Ugyanott 50 h. 82—33 évi jóbör eladó. Cím Rechnietzerné Buteni

KÜLÖNFÉLÉK.

Egy karikára fűzött kulcs-csomó elveszett. Megtaláltatott és átvehető:

Dr. WERNER, Str. Alexandri II. 169

Elveszett 159

hétlőn reggel az állomá és a Str. Popa Ioan Russu (Lujza-uc) közötti utvonalon egy kis táskát a kette-dolgokkal és pénzzel. A becsületes megtaláló juta mat kap, ha elhozza a „G”-Birta” úceumba.